EN MAITTEN TYÖLÄISET LIITTYKÄÄ YHTEEN. TEILLÄ ON AINOASTAAN KAHLEENNE MENETETTÄVÄNÄ JA KOKO MAILMA VOITETTAVANA!

VAPAUTUS TAPAH- ITSENSÄ KAUTTA!

VAPAUS

VAIN JÄRJESTYNEENÄ VOI TYÖVÄENLUOKKA VOITTAA!

TORSTAINA, HEINÄKUUN 7 P. — SUDBURY, ONT., CAN. — THURSDAY, JULY 7, 1921 — V VUOSIKERTA—VOL. V

...rit sympatisee- ...t johtajaansa

...kiin kaivannoissa kai- ...en presidentin ollessa ...a vastaamassa syy- ...joita häntä vastaan on tehty

...Kansas — (F. P.) — ...ostyöläisiä on kokoontu- ...llakseen läsnä United ...rs of America järjestön ...esidentti Howatin oikeus- ...a, joka alkoi maanan- ... kesäkuuta. Kaivostyö- ...pystyttäneet telttoja oi- ...n ajaksi jossa he tulevat ...työstään ovat he ottaneet ...nasta tahdostaan osot- ...ten mieltään johtajansa ... ajan. Yksikään kaivan- ...ymään oikeuskuulustelun ...taan tiedonannossa. ...läisten union Frontena- ...li toimittanut soittokun- ...n läsnä oikeuden avajai- ...määräisiä vaunuja kulki ... ja Columbuksen välillä ...aina yhteydessä mainari- ...eerin kanssa. Kaivostyö- ...ialan sanotaan olevan e- ...pyhittäessään oikeusajan ...i.

...aisia karkoitettu Norjasta

...ia, 13. 6 — Norjan työ- ...en johtaja kommunisti- ...alehdentoimittaja Kyrre ...ilmottanut Dagbladetille, ...heti Suomen kapinan ku- ...jälkeen asetettiin komi- ...ehtävänä on ollut Suomes ...e pakolaisille hankkia ruo ...ja ja rahoja. Komitea työs ...ysin avoimesti ja poliisivi ...n luvalla. Osa suomalai- ...ttiin eilen Venäjälle oman ...nsa mukaan, Vardön

... Henderson vie- ...maan Canadaan

...n itsenäisen työväenpuo- ...ja, joka on tunnettu mel- ...anhoillisesta kannastaan ...yt tehdä vierailuretken ...a Yhdysvaltoihin, ilmote- ...ert Traceyn — Työväen- ...kustantaman kirjallisuu- ...n, joka tätä nykyä on To- ... toimesta. Hendersonil- ... pitemmän ajan aikomus ...laan, mutta parlamenttaa- ...nsa kotimaassaan ovat es- ...et siitä sanotaan tiedonan- ...een. Hendersonin usko- ...än luennoita täkäläisten ...jestöjen toimesta.

ANOVAT LIEVENNETTYÄ RANGAISTUSTA KUOLEMAAN TUOMITULLE

Toronto — William McFadden, joka yhdessä erään toisen toverinsa kanssa tuomittiin hirtettäväksi elokuun 3 päivä torontolaisen apeekkarin murhasta, on saanut joukon sympatiseeraajia, jotka ovat lähettäneet anomuskäavakkeita ympäri Ontariota tarkoituksella saada McFaddenille annettu kuoleman tuomio lievennetyksi ainakin elinkautiseksi vankeudeksi. Yli 2 tuhatta nimeä sanotaan olevan anomuksen alla nyt jo ja nimien kerääistä jatketaan. Vangittua on sympatiseeraamassa huomatuitakin henkilöitä, kuten tuomareitaa ja muita ja uskoo vangittu että oikeusministeri muuttaa hänen tuomionsa satuaan tietää tuomari Logien mielipiteen. Hänen nimittäin sanotaan uskovan McFaddenin olevan syyttömän murhaan.

Koko maata käsittävä työväenpuolue Canadaan

Seuraavia yleisiä vaaleja varten on aikomus yhdistää eri työväenjärjestöt

Toronto — Canadan työväenpuolueen Ontarion osaston toinen konventioni pidettiin Torontossa perjantaina 1 p. heinäkuuta. Edustajia oli kokouksessa useista Ontarion kaupungeista ja työväenpuolueen osastoista. Konventionin tärkeimpänä kysymyksenä oli seuraaviin koko maata käsittäviin yleisiin vaaleihin osanotto ja kokouksessa lausuttiin voimakkaita ajatuksia työväenpuolueen koko maata käsittäväksi laajentamisesta. Oli täydellisesti päästy siihen käsitykseen että työväenpuolueen eri osissa maata olevat osastot, jotka nykyään toimivat itsenäisinä ovat merkityksettömiä ja sitä varten olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin eri osastojen yhdistämiseksi koko maata käsittäväksi Dominion Labor Partyksi.

James Simpson ja Harry Kerwin valittiin edustajaksi Winnipegissä pidettävään koko maata käsittävään kokoukseen jonka kokouksen tarkotuksena on saada syntymään koko maata käsittävä voimakasa työväenpuolue.

Kokouksessa myöskin todettiin se tosiasia, että paljas taloudellinen järjestäytyminen olkoonpa se sitten tapahtunut ammatittain eli tellisuuksittain ei kykene aikaansaamaan työväenluokan vapautusta kapitalistisesta sorrosta, vaan tarvitaan edelläsanotun taloudellisen toiminnan ohella myöskin valtiollista, poliittista toimintaa. Paha vaan, että työväenpuolueen poliittinen toiminta rajottuu äänestyslippuun ja parlamenttarismiin ja ei niin muodoin ole luonteeltaan vallankumouksellista.

Erinäisiä tietoja Neuvosto-Venäjältä

Tavaranvaihto maaseudun kanssa

Pietarin kommunin käytettävänä tavaranvaihtoa varten on jo nykyjään 3 miljardin suuruinen rahasto, jonka sille on myöntänyt Pietarin kuvernementin toimeenpaneva komitea. Työt tavaranvaihdon alkamiseksi ovat jo käynnissä. Maaseudulle on lähetetty kaksi retkikuntaa tavaranvaihtoa varten.

Kauppa Saksan kanssa

Pietariin on äskettäin saapunut Berliinissä ollut neuvostohallituksen edustaja Viktor Kopp. Hänen kanssaan saapui joukko saksalaisia teollisuudenharjoittajia, jotka tulevat keskustelemaan sähkölennätinkonsessionin myöntämisestä Saksalle Venäjän ja Saksan välillä. Lennätinyhteys aijotaan saada aikaan lähitulevaisuudessa.

Laivaliike Laatokalla ja Äänisjärvellä

«Mahovikin» mukaan ryhdytään piakkoin hakemaan satamia Äänisjärvellä ja Laatokalla sekä Vytegran kaupungin läheisyydessä suurempia laivoja varten.

Kultturijuna

Pietarin sotilaspiirin poliittinen valistusosasto on järjestänyt «kiertävän» sivistystalon, johon kuuluu 2 rautatievaunua, jotka on koristeanut taiteilijatar Jakunina. Vaunut sisältävät mallikirjaston ja teatterin, luennoitsijoita, sekä orkesteri seuraa tätä kulttuurijunaa.

Leo Tolstoin maatilan suojeleminen

Ottaen huomioon toivomuksen, että Tuulan kuvernementissa oleva Jasnaja Poljanan maatila, jossa Leo Tolstoi syntyi, eli ja vaikutti ja jossa hän on haudattunakin, säilytettäisiin koskemattomassa kunnossa, on yleisvenäläisen toimeenpanevan keskuskomitean puhemiehistö määränyt, että Jasnaja Poljana sekä siihen kuuluvat rakennukset, puisto, puutarha ja haka julistetaan Venäjän neuvostotasavallan kansallisomaisuudeksi ja sen hoito uskotaan opetusasiain kansankomissariaatille.

Elintarveolot Ukrainassa tyydyttävät. — Kauppa vilkasta

Ukrainan elintarvekomissaari on lausunut eräässä haastattelussa, että elintarveolot Ukrainassa ovat täysin tyydyttäviä. Odessa, Nikolajewskin, Harkovin ja Jekaerinoslavin kuvernementit käyvät jo vilkasta kauppaa ulkomaiden kanssa. Kylvöviikko on ollut suotuisa yli koko Ukrainan. Talonpojat työskentelevät ahkerasti kartuttaakseen satoansa.

Valkojuurikasviviljelys Siperiassa

Elintarvekomissioni on tunnustanut välttämättömyyden harjoittaa valkojuurikasviviljelystä Siperiassa, jossa on riittävästi maata, joka sopii valkojuurikkaan viljelykselle Tomskin ja Jenisenskin kuvernementtien eteläosissa. Kysymys on jätetty komissionille suunnitelman laatimiseksi. Samaan aikaan on maanviljelyskomissariaatti pohtinut kysymystä koeasemien ja kenttien rakentamisesta.

Kansainvälisten lahtarijoukkojen jälkien korjaaminen

Odessan satamassa korjataan nyt parailaan niitä vaurioita, joita vieraat sotajoukot ammunnallaan aikaan saivat viimeisten vuosien valtauksien ajkana. Odessan ja Nowo-rossiskin välillä on alkanut säännöllinen matkustajaliikenne.

HARDING TAHTOO TEKEMÄÄN TYÖTÄ LAUANTAIPÄIVÄN KOKONAAN

Washington — Niinpian kun kesäkuukaudet ovat kuluneet on hallituksen työläisten tehtävä työtä myös kin lauantai iltapävisin klo viiteen Presidentti Harding on ilmottanut liittovaltain työläisten osastolle edelläsanotun tiedonannon ja on vedonnut hallituksen työläisten isänmaallisuuteen, tarkotuksella saada siten napisematta heidät työskentelemään lauantai iltapäivisin. Saa nähdä veteleekö isänmaallisuus tuossa asiassa.

Neuvosto-Venäjän kauppa ja muut maat

Neuvosto-Venäjän suuri merkitys koko Europan tuotannolle ilmenee seuraavasta selostuksesta, jonka lainaamme «Prager Pressestä», joka viime aikoina on osoittanut suurta mielenkiintoa Neuvosto-Venäjän kanssa käytävää kauppaa kohtaan.

Venäjän rautatiekomissioni muodostettiin jo viime vuoden marraskuussa. Sen tehtävänä oli tehdä rautatietilauksia ulkomailta ja korjauttaa venäläisiä vetureita vieraissa valtioissa. Ruotsista tilattiin 1,000 venäläismallista veturia. Ensimäiset niistä valmistuvat jo tämän kesän kuluessa, koko tarjous on suoritettava 1935 mennessä. Samanlaisia vetureita tilattiin myöskin Saksasta. Koko rakennustyö on keskitetty Kasselissa olevaan Hunschlin tehtaaseen, jossa suunnitelmat ja piirustukset laaditaan, joiden mukaan venäläisiä vetureita on rakennettava Saksan eri tehtaissa. Näitä töitä johtaa insinööri Fren, Moskovan rautatieinsinöörin oppilaitoksen professori ja eräs Venäjän paraimmista insinööreistä. Kun veturit ovat valmistuneet, tehdään niillä Saksassa alkukokeita ja veturien lopullinen kokeileminen on sopimuksen mukaisesti suoritettava Venäjällä, täysin lastatuilla junilla ja lopullinen suoritus seuraa vasta sitten, kun jokainen veturi on kokeissa havaittu käyttökelpoiseksi. Vaikka Saksassa pitäisi valmistaa yhteensä 1,000 veturia, on tähän saakka tilattu vain 100 kpl., joiden rakentaminen on työväestön oivomuksesta annettu kaikille saksalaisille tehtaille

Korjauoosien tilauksissa on asian laita toinen. Myönnetyt summat ovat jotensakin pieniä ja huolimatta suurista vaikeuksista, jotka kohtaavat kullan sijoittamista europalaisille markkinoille, ovat miltei kaikki tilaukset jo päätetyt. Saksan osalle tulee noin 80 tilausta, jossa vaaditut hinnat ovat miltei puolta halvemmat kuin Ruotsissa. Paitsi Saksaa ja Ruotsia, ovat tilauksia saaneet myöskin Itävalta ja Tshekko-Slovakia. Saksa lyönyt kilpailijoiltansa vain alhaisilla hinnoilla, vaan myöskin hankintojen nopeudella. Saksan kanssa allekirjoitettiin ensimäiset sopimukset viime vuoden lokakuussa, mutta hankinnat alkoivat jo joulukuun toisella puoliskolla ja ensimäisen kuukauden osalta levereerattiin Venäjälle 1,500 tonnia rautieainehistoa. Mielenkiintoista myöskin on, että kun englantilaiset toiminimet vaativat Venäjän hallitukselta täysi s. o. sataprosenttisia takuuksia, luottivat saksalaiset neuvostohallitukseen eivätkä vaatineet minkäälaisia takauksia. Aluksi vaativat kyläkin saksalaiset 20 pros. summasta kullassa Viron pankeista ja asettivat puolestansa samoihin pankkeihin yhtä suuren summan takuudeksi.

Höyrypannutilaukset ovat tulleet Ruotsin osalle vaikka Saksassa ne olisivat tulleet halvemmiksi.

Korjattavista vetureisa lähetettiin Viroon jo 230 veturia korjattavaksi. Erään suuren englantilaisen toiminimen kanssa on tehty sopimus 1,300 veturin korjaamisesta ja Saksaan, Norjaan ja Tanskaan lähetetään korjattavaksi 2—3,000 konetta. Osa vetureista tullaan korjaamaan myöskin Suomen konepajoissa.

Työministeri Robertson on taas puhunut

Gideon Robertson, mies joka muutamia vuosia takaprin oli unionisti ja kuului työväen ammatilliseen järjestään, mutta sitten kohotettiin senaattoriksi, parlamentin jäseneksi, työministeriksi y.m. y.m. on taas antanut kuvauksen siitä mihin vanhoillinen ammattiunionisti kykenee saatuaan lihavapalkkaisen valtion leipäpaikan.

Tällä kertaa on työministerimme puhunut kirkossa ja on puheensa aineena ollut se,että Can. työväestön ja työväenjärjestöjen on valmistuttava ottamaan vastaan palkanalennuksia, joita työnantajat nykyisin tarjoavat kaikkialla. Luulisipa työnantajain tuon alennushomman yksinkin voivansa järjestää ja työläiset, huonosti järjestyneenä pakottaa suostumaan heidän ehtoihinsa, joten entisen sadan prosentin unionmiehen ei tarvitsisi siihen kapitalisteja opettaa. Mikähän on Robertsonin seuraava ehdotus?

Sotilaiden internationale

Kasvanut mahtavaksi järjestöksi

Viime vuoden Vappuna pidettiin Genevessa kongressi, jossa luotiin perustukset Entisten soturien internationalelle (Internationale des Aangiens Combat tants). Sittemmin on tuo järjestö kasvanut voimakkaaksi liitoksi kaikissa sotaakäyneis. maissa. Poimikaamme L Humaniten mukaan seuraavia tietoja sen laajuudesta.

Internationalen toiminta on varttunut valtavasti niin hyvin Saksassa kuin Englannissakin ja vielä tuoreemmin Ranskassa. Italialaiset toverit ovat olleet myöskin liikkeen etujoukkona ja belgialaiset ovat alottaneet suuremmoisen nousuliikkeen, mikä varmaankin tulee tuottamaan kauniita hedelmiä.

Englannissa edustaa «National Union of Ex-Service Men» valtavaa voimaa. Osoitettuaan tavatonta tarmoa jo ensi ilmauksista alkaen rauhan hyväksi Venäjän vallankumouksen kanssa ja hetkellä, jolloin toimintakomiteoita perustetiin kautta koko brittiläisen alueen, on sen keskuudessa tapahtunut tärkeä kehitysvaihe ja nyttemmin on se voimakkaampi ja päättäväisempi kuin milloinkaan ennen.

Amerikassakin alkaa nousta «taisteluiden köyhälistön joukko», käyttääkseemme Barbussen sanoja. «World War Veterans» on liittynyt tähän internationaleen ja se on tärkeä seikka. Itävaltalaisilla tovereilla on maansa kurjan tilanteen johdosta ollut voitettavanaan suunnattomia vaikeuksia. Aluksi oli siellä vain «Reichwereiningung chemailiger Krieosteilnehmer», joka vähän osoitti elonmerkkejä, mutta nyttemmin on entisten soturien internationaleen liittynyt kokonaista neljä itävaltalaista järjestöä.

Bulgariassa on «Entisten sotavankien liitto», joka on vain kuuden kuukauden vanha, mutta jolla tällä hetkellä on yli 600 sastoa ja tämäkin järjestö on liittynyt entisten soturien internationaleen. Internationale on llut hengissä vuoden ajan ja siihen kuuluu kaikkien sotaakäyneitten maitten entisten sotilaitten ja invaliidien valtava enemmistö. Sen jäseniä on Saksassa, Amerikassa, Englannissa, Itävallassa, Belgiassa, Bulgariassa, Italiassa, Ranskassa, Jugo- ja Tshekko-Slovakiassa, ja uusia liittyy alituisesti. Venäläiset toverit eivät kuulu tähän luetteloon. Vaikka heillä maassaan on täytettävänään toinen tehtävä, olemme varmoja, että ilman ententen rikollista saartoa olisivat he jo aikoja sitten olleet meidän puolellamme, lausuu lehti, ja jatkaa: «Me voimme huoleti katsoa tulevaisuuteen. Suuren ystävämme Henri Barbussen ja kaivattuamme Raymond Lefebvren aate on kasvanut verkalleen. Huomenna entisten soturien internationale ei tule olemaan vain sotien horjumaton vihollinen, mutta myöskin ja ennenkaikkea kapitalistisen hallitussuunnan, joka niitä aiheuttaa.

Turkin Nationalisteilla ei ole venäläisiä apujoukkoja

Pariisi — Tiedonannot joita aikaisemmin levitettiin, ja joiden mukaisesti Kemal Pashalla, Turkin Natioṇalistien johtajalla, joka käy sotaa Kreikan valloitushaluisia imperialisteja vastaan pitäisi olla Venäjän neuvostohallituksen joukkoja ja saksalaisia upseereita apunaan on selitetty perättömäksi Bekir Sami Beyn, Kemal Pashan diplomaattisen lähettilään toimesta.

Samoin selitti edellämainittu lähettiläs, että Angora ei ole missään yhteydessä Moskovan kanssa, kuin myöskin, että Kemal Pashalla ei ole tarkoitusta Konstantinopolin liittolaisilta valloittaminen vaan ainoastaan suojella Turkin kansalaisten etuoikeuksia, joita Kreikan valloitushaluiset rosvot pyrkivät riistämään.

Lähettiläs on myöskin ollut neuvotteluissa Ranskan pääministeri Briandin kanssa ja on neuvottelussa ollut kysymys Turkkia koskevat kysymykset.

Paljon työselkkauksia New Brunswickissa

St. John, N. B. — Suuri työttömyys on aiheena työväen levottomuuteen ja lakkoihin ympäri New Brunswickin maakunnan. Puutavarateollisuus pohjoisrannikolla on ollut seisauksissa koko kesän ajan, johtuen siitä, että työnantajat ja työntekijät eivät ole päässeet yhteisymmärrykseen työsuhteista, palkka y.m. seikkoja koskevissa kysymyksissä. Varsinkin 10 tuntisen työpäivän, jota työnantajat tahtovat käytännössä toteuttaa sanotaan olevan suurimpana tekijänä tämän teollisuuden alan lamaannukseen. Kummallakin puolen ollaan tiukasti kiinni vaatimuksissa.

Korkeakoulujen opettajat Frederictonissa ovat asettaneet vaatimuksiaan palkka ynnä muissa suhteissa ja kun niihin ei suostuttu ovat he esittäneet erohakemuksensa. Koulutrustiisit ovat ilmoittaneet rikkureita heidän tilalleen. Opettajain yhdistys on lähetänyt kiertokirjeen yhdistyksensä jäsenille kehottaen heitä pysymään pois palkkakunnan kouluista siihen asti kun palkkakysymys on saatu rauhalliseen ja opettajille suotuisiin tuloksiin.

St. Johnin satamatyöläisten asia, koskeva työkängin suuruutta on jätetty erikoisen sovitteluneuvoston harkittavaksi, kuitenkin sillä edellytyksellä, että sovitteluneuvoston päätös jää riitapuolten lopullisesti ratkaistavaksi. Lotjamiesten palkkariita tahdottiin miesten puolesta jättää liittohallituksen nimittämän neuvoston käsiteltäväksi, vaan työminiseri ei ole suostunut sellaista nimittämään. Lotjamiesten palkkoja alennettiin äskettäin 1 dollarilla päivää kohden. Mihin toimenpiteisiin lotjamiehet tulevat asiassaan ryhtymään ei ole tietoa, mutta uskotaan seurauksena olevan työselkkaus.

Suurinta hermostuneisuutta työnantajain taholla on olemassa St. Joohnin katuvaunuliikenteen seisahtumisen takia, joka käy aina vaan kriitillisemmäksi.

William D. Haywood sanoo palaavansa Amerikaan

Liittoohallituksen syyttäjä saanut Haywoodin sähkösanoman, jossa hän ilmoittaa tulevansa antautumaan viranomaisille

Chicago — William D. Haywood, IWW liiton huomattu johtaja, joka livisti viranomaisilta kun hänen olisi pitänyt mennä suorittamaan hänelle tuomittua 20 vuoden vankeusrangaistusta Leavenworthin kuritushuoneeseen, ja jonka sittemmin tiedettiin menneen Venäjälle, ottaakseen siellä osaa Kolmannen Internationalen ja taloudellisen Internationalen kokouksiin on sieltä sähköttänyt liittohallituksen piirisyytäjälle seuraavaa:

«Rakas ystäväni Clyne: Tulen lähtemään Moskovasta heinäkuun 12 p. ja saavun New Yorkiin heinäkuun 26 p:vä.»

Yleinen syyttäjä oli ymmällä kun Haywood sähkösanomassaan kutsuu häntä «rakkaaksi ystäväkseen» ja sanoo että Haywoodilla täytyy olla huomattavan kovat hermot kun voi häntä kutsua edelläolevalla nimityksellä.

Meighenin hallitus kärsi taas tappion

Medisine Hat, Alta. — (F. P.) — Dominion hallitus kärsi taaskin auttamattoman häviön täällä toimitetussa uusinavaaleissa, jotka pidettiin viime viikolla. Yhdistyneitten maanviljelijäin puolueen ehdokas Gardiner saavutti 7500 suuruisen äänimäärän yli hallituspuolueen saamasta äänimäärästä.

Maanviljelijäin ehdokas sai työväestön täydellisen kannatuksen Medisine Hatissa, joka on suurin teollisuuskeskus kysymyksessä olevassa vaalipiirissä.

Itä Canadassa olevat maanviljelijät ovat useissa täytevaaleissa saavuttaneet huomattavia voittoja yli hallituspuolueen ehdokkaitten ja seuraavissa yleisissä vaaleissa uskotaan nykyisen hallituspuolueen kärsivän pahan haaksirikon.

Paperitehtaita yritetään saada käyntiin

Sovintoa ei ole monista neuvotteluista huolimatta saatu aikaan, mutta paperiparoonit aikovat pakottaa työläiset työhön asettamillaan ehdoilla

New York — International Paper Company antoi viime perjantaina lakossa oleville työläisilleen Yhdysvalloissa ja Canadassa julistuksen, jossa sanotaan komppanian omistamain paperi y.m. tehtaiden pantayn käyntiin 5 p:nä heinäkuuta, samalla pitentäen aikaa joka oli ilmoitettu toukokuun 24 p:nä työläisilleen edelläsanottuun 5 päivään heinäkuuta. Tämän tarkoituksena on saada työläiset tekemään työtä paroonien tarjoomilla ehdoilla, joka on se, että komppania sitoutuu maksamaan työläisilleen 95 prosenttia suuremman palkan kuin 1914 voimassa ollut palkka.

Tämän ohessa komppanian taholta ilmotetaan, että jos tarpeellinen määrä entisiä tehtaitten työläisiä ilmaantuu ja hyväksyvät komppanian tarjouksen tullaan paperitehtaat panemaan käyntiin niin suuressa mittakaavassa kuin tilaukset edellyttävä pitkäaikaisen seisauksen jälkeen. Jos työläisiä ei ilmaannu tarpeellista määrää, tulee komppania joka tapauksessa alottamaan työt tehtaissaan, niillä voimilla kun komppania on tilaisuudessa saamaan ja komppania pidättää itsellään oikeuden kieltäytyä ottamasta entisiä työläisiä oman harkintansa mukaan.

Tuo kansainvälinen paperitrusti ei näy pääsevän eteenpäin tehtaittensa kanssa niinkuin itse haluaisi. Sitä todistaa parhaiten pitkäaikainen lakko jossa työläiset ovat yksimielisinä seisoneet. Kun paperi paroonit eivät saa työläisiä taipumaan hyväksymään tarjouksiaan ja siten tehtaitaan käyntiin, alkavat he osottamaan hermostuneisuutta, josta johtuu uhkaukset. Ne tavallisesti ovatkin kapitalistien viimeisiä yrityksiä saada murrettua työläisten yksimielinen ja taistelukykyinen rintama. Paperitehdas työläisten olisi nyt vaan varottava, että ei menisi töihin ennenkuin heidän järjestöjensä taholta on ilmoitettu lakon sopiminen täydellisesti.

Onko sovinto saatu aikaan

Kun edellä oleva oli kirjoitettu saapui tieto, että työt ovat aletut ja uudesta sopimuksesta sillä ajalla neuvotellaan. Uutisen todenperäisyyttä emme takaa.

Suur Britannian konetyöläis selkkaus

Lontoo — Tilanne konetyöammattialoilla on kehittynyt kriitilliseksi senjälkeen kun työläiset hylkäsivät äänestyksen perusteella työnantajain tarjoamat ehdot. Työnantajain tarjouksen hylkääminen tapahtui kahdella kolmannella osalla yhtä kolmatta osaa vastaan.

Jos työnantajat pitävät kiinni entisestä päätöksestään sulkea tehtaansa nyt kun työntekijäin äänestyksen tulokset ovat tunnettuja tulee työnseisaus koskemaan seuraavia järjesöjä: Yhdistynyt koneenkäyttäjien liitto, Konetyö- ja laivanrakentajain ammattiyhdystys, Valimotyöläisten kansallinen liitto ja Yleistyöläisten kansallinen yhdistys. Yhteinen jäsenmäärä näissä järjestöissä on 1,500,000. Tämän lisäksi jos työnseisaus tulee lopultakin tapahtumaan joutuu satoja tuhansia työläisiä työttömäksi, jotka työskentelevät sellaisissa työpaikoissa, joista koneenkäyttäjät ja konetyöläiset ovat ulkona.

Työnantajain tarjouksessa oli määritellä viikkopalkka siten, että se olisi tullut olemaan 3 shillinkiä pienempi entistä, alkaen alennus lokakuun alusta ja tämän lisäksi toinen 3 shillingin alennus niin pian kuin elinkustannukset ovat laskeneet 115 prosenttiin v. 1914 tasoa korkeammaksi, jotka nyt vielä ovat 119 prosenttia korkeammat.

Tämän ohessa oli työnantajain tarkoitus alentaa kappaletyön hintaa 7½ prosentilla ja poistaa kappaletyö kokonaan syyskuun ajalla. Samoin oli tarkotus poistaa n.s. boonus, jota vielä on ollut käytännössä.

...n Neuvosto-Tasavallat, niiden asukasluku ja maa-alueet

Asukkaita on nykyisin noin 140 miljoonaa

... 1918—21 tapahtui Venä- ...a muutoksia väestön ja ... puolesta. Epäsuotuisin ...osto-Venäjälle oli 1918, ...vostovallalla oli käytettä- ...oastaan Keski-Venäjä ja ...onainen väestö. 1918 jäl ... väestön lukumäärä sään- ...sääntyä ja noin 1921 140 ...osto-Venäjän väestö koho-

keväällä 1918	98 milj.
syksyllä 1918	91 milj.
syksyllä 1919	91 milj.
keväällä 1920	120 milj.
keväälläa 1921	140 milj.

Uudet valtiomuodostumat käsittivät noin 700,000 neliövirstaa Venäjän entisistä alueista ja niiden väestöt nousivat 30,000,000.

Uusien valtioitten maa-alue ja väestöt olivat:

	Maa-alue. (Neliövirstoissa)	Asukaslukumäärä
... Suomi	300,000	3,500,000
... Viro	40,000	1,000,000
... Liettua	40,000	2,000,000
... Latvia	70,000	4,500,000
... Puola	140,000	15,300,000
	590,000	26,300,000
...en lisäksi tulee:		
... Bessarabia	40,000	3,000,000

...savaltojen maa-alueet:

...jän sos. fed. neuv. tasav.	13,422,000	91,925,000
...nan sos. neuv. tasav.	400,000	32,000,000
...estanin neuv. tasavalta	1,200,000	7,000,000
...-Venäjän neuv. tasav.	50,000	2,000,000
...beidshanin neuv. tasav.	40,000	1,500,000
...enian neuv. tasavalta	42,000	1,300,000
...gia neuvosto tasavalta	60,000	3,000,000
	15,214,000	138,725,000
...ainen Itä	2,600,000	2,000,000

...lläolevasta näkyy on neu- ...lla käytettävänään 95 pros ...lasta ja 85 pros. siitä väestöstä, jotka kuuluivat entiseen Venäjään.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, Vastaava toimittaja. J. W. SLUP, Toimitussihteeri

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 50c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta 50c palstatuumalta. — Alin hinta kertailmotuksesta 75c. —Kuolemanilmotukset $2.00 (muistovärsyistä 50c kultakin lisäksi). — Kihlaus- ja aviol. ilmot. alin hinta $2.00, nimenmuutosilm. (muuten kuin avioliittoilmotusten yhteydessä $2.00 kerta. — Avioeroilm. $2.00 kerta (2 kertaa $3.00. .... Syntymäilm. $2.00 kerta. — Halutaan tietoja osoteilmotukset $1.00 kerta (3 kertaa $2.00) — Kaikista ilmotuksista, joista ei ole sopimusta, tulee rahan seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038.
Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Kapitalistiset lehdet ja Venäjän kommunistit

Aina sen jälkeen kun Venäjän-Neuvostotasavalta perustettiin ovat imperialististen maitten kapitalistiset lehdet ja heidän apunaan oikeistososialistiset äänitorvet pitäneet tavattoman suurta melua siitä mitenkä Venäjällä ei hallitse kansan valitsema hallitus ja että siellä hallitusohjaksissa on ainoastaan kourallinen kommunisteja, jotka ovat raakalaisempia kuin konsanaan Tsaarin aikuiset virkailijat. Huomattava joukko työväenluokkiin kuuluvia henkilöitä onkin sokeasti ollut siinä käsityksessä, että nuo riistäjäluokan äänitorvet, varsinkin kun oikeistososialistiset lehdet ovat kaikessa tukeneet niitten tekemiä valheellisia ja vaan riistäjäluokan etuja puolustavia kertomuksia ovat oikeassa ja että Venäjällä todellakin on vallassa ainoastaan pieni ryhmä itsekkäitä valtaa tavottelevia nousukkaita..

Kapitalistien hallussa olevat tiedonantotoimistot ovat pitäneet hyvää huolta siitä, että mitään totuuksia Venäjältä ei pääsisi muitten maitten työväenluokain tietoon. Jokainen uutinen, joka Venäjältä on langattomalla lähetetty ulos mailmalle on vastaanottoasemilla, jotka ovat kapitalististen sensuuritoimistojen hallussa sensuroitu ja väritetty niin, että totuus ei ole tullut siinä muodossa ilmi kuin Venäjän toverit ovat sen mailmalle lähettäneet. Kuitenkin on kapitalististen sähkösanomatoimistojen rivienvälistä saanut huomata, että asema Venäjällä ei ole missään suhteessa se kuin tiedot siitä ovat osottaneet, ja kapitalistiset sanomalehdet mailmalle toitottaneet. Noista kapitalistien tiedonannoista, huolimatta niitten tavattomasta värityksestä on aivan tarkalleen saanut huomata mitenkä toivoton kapitalistien asema alkaa olla. He huomaavat, että jos työläiset muissa maissa saavat oikean käsityksen Venäjän työläisten tilanteesta ja yleensä asemasta, ovat heidän päivänsä pian luetut ja toisissakin kapitalistisissa maissa seurataan Venäjän vallankumouksen antamaa esimerkkiä perustamalla hallitus, joka ottaa vallan työväenluokan käsiin ja käyttää sitä valtaa jokaisen yhteiseksi hyödyksi.

Osottaaksemme miten paljon perää väitteissä, että Venäjällä hallitsee vaan pieni ryhmä kommunisteja, jotka diktatuurillaan pakottavat koko Venäjän väestön alistumaan heidän tahtonsa alaiseksi esitämme muutamia numerollisia todisteita kommunisien voitoista, joita ne ovat saavuttaneet neuvostojen vaaleissa eri paikoin Venäjää.

Vaalien tulokset joita tässä käytämme osoittamaan, että kommunistit kaikkialla ovat suurena enemmistönä eivät ole kuin osa niistä voitoista mitä kommunistit todella ovat saavuttaneet, mutta sittenkin niitten perusteella voimme määrit. miten surkeita valheita kapitalististen sanomalehtien ja politikoitsijain toimesta on levitetty ja miten paljon sellaisiin tiedonantoihin, joita kapitalistit levittävät on syytä luottaa.

Belebeyeyn [illegible]ssa Ufa kuvernemenissa pidetyssä konventionissa valittiin 20 kommunistia toimeenpanevaan komiteaan. Puoleeettomat [illegible] muittenkaan puolueitten edustajat eivät saaneet ainoatakaan paikkaa.

Simbirskin kuverenementissa sijaitsevassa Ordstowin piirissä valittiin 18 kommunistia ja 2 puolueetonta. Alatar piirissä 14 kommunistia ja 1 puolueeton. Singelevin piirissä 15 kommunistia ja 5 puolueetonta.

Smolenskin kuvernementissa, Belskin piirissä 14 kommunistia ja 6 puolueetonta. Sytchov piirissä 13 kommunistia ja 7 puolueetonta.

Olennetzin kuvernementissä pidetyssä neuvostojen konventionissa valittiin 16 kommunistia ja 9 puolueetonta. Moskovan kuvernementin Zvenigorodin piirissä valittiin 14 kommunistia ja 1 puolueeton. Mozhaiskin piirissä 20 kommunistia ja 2 puolueetonta. Arkangelin kuvernementin Petcharan piirissä 10 kommunistia ja 5 puolueetonta. Pinegan piirissä 12 kommunistia ja 5 puolueetonta. Holmogorskin piirissä 18 kommunistia ja 1 puolueeton. Pietarin kuvernementin Schisselbourgin piirissä 13 kommunistia ja 2 puolueetonta. Vitebskin kuvernementin Lepelin piirissä 13 kommunistia ja 7 puolueetonta. Hoperin piirikunnassa Donin piirissä 16 kommunistia ja 3 puolueetonta sekä yksi muitten puolueitten edustaja.

Ylläolevaa luetteloa voisi jatkaa loppumattomiin, mutta emme katso sitä tarpeelliseksi, sillä vaalien tulokset ovat suhteellisesti samanlaiset yli koko Venäjän niillä alueilla, jotka ovat neuvostojen hallinnon alaisena. Ylläolevanlaisten numeroiden pitäisi puhua selvää kieltä kapitalistien valheita vastaan. Kun otamme huomioon, että Neuvosto-Venäjällä on äänioikeus kaikilla niillä, jotka tekevät työtä ja työtä Venäjällä tekee miltei jokainen, lukuunottamatta muutamia harvoja, jotka onnistuvat silloin tällöin livistämään työntekoa ja saamaan ravintonsa suurien piiloitettujen rahastojensa avulla salassa toimivilta kulanssareilta niin täytyneemyöntää, että kommunisteilla kaikkialla on murhaava enemmistö asukkaista, Venäjän kansasta puolellaan.

Puheet siitä, että Venäjällä hallitsee pieni ryhmä kommunistisia kiipeilijöitä, on näin ollen vaan kapitalistien agitatsionisessa merkityksessä heittämä surkea valhe, joka kuolee omaan mitättömyyteensä niinpian kuin Venäjältä alamme saamaan odellisia tietoja. Yksi ja toinen Venäjälle mennyt ja sikäläisiin oloihin tutustunut tutkija onkin antanut siitä hyviä lausuntoja ja pahinta kaikista kapitalisteille on se, että niissä, jotka oloja kuvaavat erinomaisiksi on löyty nyt entisiä ja vieläpä nykyisiäkin porvarillisen valtion kannattajia ja suuria kirjailijoita. Kapitalistien harjoittaman sensuurinkin läpi kulkeutuvat totuuden viestit, joiden vaikutus muitten maitten työläisiin on ennemmin taikka myöhemmin oleva kapitalistiluokille turmiellinen.

Valko-puolalaisten parlamenttarismia

Kuten muistettanee, viskasi Puolan radikaalisen maalaisköyhälistön edustaja, Dabal (lue: Dombal), viime kesänä Puolan valtiopäivillä istuville varsinaisille porvareille ja pilsudkilaisille työväen edustajille koiraponmin, joka synnytti suoraan sanoen helvetillisen rälskeen. Edustaja Dabal näet piti silloin tunnetun suuren puheensa, jossa hän valitsijainsa nimissä lausui, että Puolan imperialistien alkama ja sosialidemokrattien kannattama sota Neuvosto-Venäjää vastaan oli yksinkertaisesti karkeimman laatuista rosvosotaa; ettei Puolan suunnattomalla väestöenemmistöllä ollut mitään kaunaa Venäjän työläisiä ja talonpoikia vastaan; että Puolan taholta oli perimmältään kysymyksessä vain Venäjän työväenhallinnan murskaaminen kaiken mailman suurryöväirien avulla ja kanssa; että sodan varjolla oli Puolassa pystytetty työväkeen kohdistuva hirmuvalta sellainen, että se julmuudessa voittaa tsaarinaikaisenkin; ja että kaiken tämän johdosta ei maan suurilla kansanjoukoilla voi olla muuta edessä kuin Puolan nylkyrikoplan kuristaminen, jotta maahan saataisiin todellista vapautta ja rauhaa rakastava, miljoonain työläisten ja talonpoikain tahtoon nojautuva proletaarihallitus.

Tämä yhtä hyvin Puolan kapitalisteja kuin sosialidemokraattejakin ärsyttävä puhe synnytti, kuten sanottu, hirveän metelin. Varsovan valtiopäiväsali järkkyi häväistyshuutojen ja uhkausten hirmumyrskystä. Dabal oli bolshevikki, isänmaanpetturi, konna! Ja oli selvää, ettei voinut hälinä jäädä tähän.

Puolalaisista lähteistä saadaankin nyt tietää, että maan hallitus jossa sosialidemokraateillakin on Pilsudskinsa ja Daszynskinsä, on tehnyt kaikkensa voidakseen peruuttaa Dabalin edustajavaltuuden. Dabalin vaalipiirin prefektin toimeksi annettiin kutsua kokoon piirin kunnallishallitusten puheenjohtajat ja jäsenet lausumaan tuomionsa Dabalista. Ja katso: tuota pikaa olikin hallituksella kädessään «yksimielisesti hyväksytty» manifesti, missä piirin kunnan valtuutetut selittivät, että aivan oikein: Dabal oli harjoittanut bolshevistista propagandaa sekä piirissään että valtiopäivillä, jonka takia hänen edustajavaltuutensa oli peruutettava, häneltä oli riistettävä sotilasarvonsa — hirmuista! — ja häntä vastaan nostettava kanne maanpetoksesta.

Tällainen oli nyt mitallin toinen puoli. Mutta toinen oli tällainen: koko tuon manifestin laatiminen oli paljasta huijausta. Vaalipiirin perfekti oli kyllä kutsunut vastalausekokouksen, mutta sen 74 edustajasta oli vain 5 kirjoittanut «yksimielisesti hyväksytyn» manifestin alle, 69 edustajan lähtiessä mielenosoituksellisesti pois kokouksesta.

Tämä hallituksen vastalausekokous ilveily suoritettiin syysk. 1 pnä, Seitsemän päivää sen jälkeen pitivät piirin valitsijat, varattomat talonpojat ja työläiset, hekin puolestaan vastalausekokouksensa. Ja vaikka hallitus oli tehnyt kaikkensa estääkseen mielenosoituksen ja siinä tarkoituksessa jopa marssittanut paikkakunnalle sotaväen osast., tulvi tilaisuuteen yksinkertaisesti koko seudun väestä noin 20,000 [illegible]enkeä. Ja mitä mieltä näkyy seuraavista, kokouksen todella yksimielisesti hyväksymistä päätöslauselmista:

1. Kansa vaatii välittömän rauhan solmimista Neuvosto-Venäjän kanssa, rauhallista kanssakäymistä porvariston ikeestä vapautuneiden venäläisten työläisten ja talonpoikain kanssa, samoin kuin aseiden riisumista ja joukkojen hajallelaskemista.

2. Kansa asettuu luokkataistelun pohjalle, jota taistelua on käytävä aina luokkavastakohtien ja kapitalismin hävittämiseen asti, solidaarisina proletaarien kansainvälisen järjestön kanssa.

3. Kansa vaatii proletaarien toimihenkilöiden vainon lopettamista, poliittisten vankien vapauttamista ja sotaoikeuksiien hajottamista.

4. Kansa ei tunnusta muuta kuin maa- ja kaupunkityöläisten hallituksen.

5. **Kansa antaa luottamuslauseensa edustaja Daballille** ja selittää, että poliisiviranomaisten painostuksessa syysk. 1 pnä pidetyn kunnallisvaltuutettujen konfrenssin «hyväksymä» päätöslauselma on petosta.

Tässä mitalin toinen puoli. Hallituksen takana, aatelien, suurporvarien ja Daszynskien takana on siis tässä Dabalin jupakassa kokonaista 5 kansalaista, kun taas Daballilla on puolellaan koko varsinainen työtätekevä Puolan kansa.

Mutta tämä seikka ei tietenkään estä Puolan hallitusta asettamasta Dabalia tuon 5 miehen kanteen perusteella syytettyjen penkille. Antaahan hallitukselle kannatuksensa yksin Rabotnik-lehtikin, Pilsudskin ja Daszynskin lehti, «työväen» pää-äänenkannattaja, minkä läheinen ja vilpitön suhde hallitukseen ilmenee joka päivä, mutta eritoten tässäkin Dabalin asiassa. Paitsi sitä, että lehti on siitä omasta puolestaan vaiennut, kieltäytyi se ottamasta palstoilleen Dabalin vastalausetta sen johdosta, että oli yritetty valtiopäivän pikakirjoituspöytäkirjasta poistaa eräitä lauseita hänen tämän kirjoituksen alussa mainitusta puheestaan, mikä yritys Dabalin mielestä ei ole varsinaista parlamenttarismia. Eikähän se sitä olekaan.

Mutta kun vallassa ovat porvarit ja työväen luopurit, niin ei voi tulla kysymykseen muu kuin Ratakadun parlamenttarismi, niinkuin me suomalaiset sanoisimme. Joskaan se puolestaan ei taas voi johtaa muuhun kuin **kadun** parlamenttiin **yleensä**. Vallassaolevain konnamaisuus ja petturuus on kyllä pitävä huolta kehityksen jouduttamisesta tähän suuntaan. Dabalin tapauskin on vain virstapatsas tällä tiellä.

M. Törmä.

Taloudellinen järjestäytyminen ja nykyinen tilanne Suomessa

Suomen Ammattijärjestön äänenkannattajassa kirjottaa mainitun järjestön puheenjohtaja toveri M. Väisänen otsikossa mainitusta aiheesta seuraavaa:

Nykyisin vallitseva tilanne ei suinkaan ole helpompia työväelle. Mennyt talvi oli kerrassaan raskas suurille työläisjoukoille. Laajalle levinnyt työttömyys, lyhennetyt työviikot ja niiden supistamat ansiomahdollisuudet sekä miltei yleinen palkkojen alentaminen ovat muodostaneet työläisten elämän synkkääkin synkemmäksi. Ja tilanteen parantumisesta talven päätyttyäkään ei ole toiveita. Työttömyyden aiheuttama hätä ja kurjuus on yhä uhkaavana edessä. Kevään tullen on muulloin useimmiten ollut työntarjonta suurempi kuin kysyntä, mutta nyt päinvastoin on suuria työläisjoukkoja vielä työttömänä.

Viime kevät-kesästä jaksoi työväki korottaa palkkojaan, tehdä hyökkäyksiä elintasonsa parantamiseksi. Nykyään eivät palkat ole niin hyvät, etteikö niitä pitäisi korottaa. Toimeentulo on tavattoman niukka. Mutta siitä huolimatta on hyökkäysote siirtynyt työjonktuurien huonontuessa työnantajille, ja he tekevät kaikkensa palkkojen alentamiseksi. Milloin yhden, milloin toisen työpaikan tai tehtaan seinille ilmestyy isännistön ilmoitus, että työläisten palkkoja alennetaan 10—20 pros., välistä enempikin. Usein on vielä perässä uhkaus, että vähän myöhemmin toimeenpannaan suurempi alennus.

Sesonkitöissä, jotka talven ovat olleet keskeytyksissä, on keväällä töitä aloitettaessa miltei säännöllisesti tarjottu alempia palkkoja, kuin mitä viimesyyskesällä oli niissä maksettu. Sen johdosta on aiheutunut useita lakkoja. Tätä kirjoitettaessa m.m. jatkuu työnseisaus Lahden ja Vesijärven satamatöissä sekä Päijänteen vesistöllä lastaus- ja lotjamiesten lakko. Savonlinnassa ja Saimaan vesistöllä taistelivat laivamiehet työnantajain suunnitelmaa palkkojen polkemista vastaan. Hyvinkin useilla paikkakunnilla olisi työläisillä tämän tähden ollut täysi syy asettua puolustustaisteluun, mutta osaksi huono työaika ja osaksi muut syyt ovat aiheuttaneet sen että työläiset eivät ole katsoneet etujensa mukaiseksi ryhtyä voimaperäisempään työskentelyyn taloudellisen asemansa kurjistumista vastaan. Useimmassa tapauksessa on tähän ollut syynä huono järjestäytyminen. Työläiset eivät ole ajoissa tarpeeksi varustautuneet tällaista kapitalistiluokan hyökkäystä vastaan. Tuntuu tietysti tavattoman karvaalta ryhtyä työskentelemään alhaisemmilla palkoilla kallistuneiden elinkustannusten vallitessa, varsinkin kun ottaa huomioon ne monet sodanaikaiset kärsimysvuodet, jotka työväenluokalla on ollut kestettävänään. Se, jos mikään, tuntuu ravun askelilla kävelemiseltä. Mutta kun kylmällä järjellä punniten arvostelee tilannetta ja työläisten voimasuhteita, huomaa, että puolustustaisteluunkin ryhtyminen ja sen käyminen on hyvin vaikeaa nykyisissä oloissa, sillä ei ole harvinaista varsinkaan sesonkityöaloilla, että työpaikan tai paikkojen työläisistä on ehkä ainoastaan 20—25 pros. järjestyneitä. Se luonnollisesti laimentaa järjestyneisyyden kasvattamaa taistelutarmoa ja uskoa voittoon sekä pidättää yrittämästäkään voimakkaampaa itsepuolustusta. Mahdollisesti nuo 75—80 pros. järjestymätöntä eivät mitenkään ole varustautuneet joukkotaisteluun vaan voi heidän johdattimenaan olla ainoastaan yksilöllinen itsepuolustusvaisto. Järjestymättömät tosin saattavat joskus hetkellisesti innostua antautumaan työtaisteluihin, ovatpa usein innostuneempiakin kuin järjestyneet ja järjestötoiminnassa kouluuntuneet mutta heidän innostuksensa on usein o-

Rahaa Suomeen

Smk. 48.00 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT OVAT SEURAAVAT:

40c. lähetyksistä alle $30.00; 50c. lähetyksistä $30—$40; 60c lähetyksistä $40.00—$60.00; 75c lähetyksistä $60.00—$100.00. Yli $100.00 25c. jokaiselta alkavalta sadalta lisää.

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Torontossa ottaa rahalähetyksiä vastaan tov. A. T. Hill, 177 Bellefair Avenue.

UUSI KIRJA SUORAAN SUOMESTA

Meidän kirjakauppaamme on juuri saapunut uusi kirja suoraan Suomesta ja tällä kerralla sellainen kirja jollaista ilmestyy ainoastaan harvoin. Kirjan nimi on:

HÄVITTÄJÄ

ja on sen kirjottanut suurta kuuluisuutta saavuttanut kirjailija, Konrad Lehtimäki. Kirjassa on neljä eri kertomusta: Hullun päiväkirja, Turvapaika, Vallankumouksellinen ja Hävittäjä. Kertomukset ovat viimeisien vuosien sota- ja vallankumous aikoja kuvaavia. Jokainen joka on kerrankaan ennen lukenut Lehtimäen teoksen tietää että hänen vertaistaan kauhujen kuvaajaa ei löydy toista suomenkielisessä kirjallisuudessa. Hän on etevä siinä että hän voi pukea sanoiksi sen mitä kansa ja yksityiset ihmiset voivat ainoastaan vaistomaisesti tuntea, ja mikä kuitnekin on aivan selvää jokaiselle kunhan on vain saanut lukea Lehtimäen esityksen. Mutta vaikain Lehtimäki onnistui kuvauksissaan jo silloin kun aiheet eivät olleet niin suuremmoisia kuin nykyään, niin hänen viimeinen teoksensa sentään vie voiton kaikista edellisistä. Uskomme siis että jokainen tämän ilmotuksen lukija lähettää tilauksensa aivan heti. Asiamiehiämme myöskin kehotamme tätä kirjaa tilaamaan. Hinta 75c.

VAPAUS

Box 69. SUDBURY, ONT.

Diktatuurikysymyksen historiasta

Kirj. N. Lenin

Proletariaatin diktatuurikysymys on nykyisen työväenliikkeen peruskysymys poikkeuksetta kaikissa kapitalistisissa maissa. Tämän kysymyksen täydelleen selvittääkseen on välttämättä tunnettava sen historia. Otettuna kansainvälisessä mittakaavassa on vallankumouksellisen diktatuuriopin yleensä ja erikoisesti proletariaatin diktatuuriopin historia samaa kuin vallankumouksellisen sosialismin historia ja varsinkin marxilaisuuden historia. Sitten — ja tämä luonnollisesti on kaikkein tärkein — historia kaikista sorretun ja riistetyn luokan vallankumouksista riistäjiä vastaan on diktatuurikysymyksessä tietomme päälähde. Joka ei ole ymmärtänyt että jollekin vallankumouksellisellelle luokalle on diktatuuri ollut välttämätön saavuttaakseen voiton, se ei ole ymmärtänyt vallankumousten historiasta mitään tahi ei tahdo tietää tältä alalta mitään.

Venäjälle on erikoismerkitys, jos puhutaan teoriasta, Venäjän Sosdem. työväenpuolueen ohjelmalla, laatinut vv. 1902—3 «Sarjan» ja «Iskran» toimitus, tahi oikeammin laatinut G. W. Plehanoff ja painokuntoon muokannut ja tiivistänyt mainittu toimitus. Kysymys proletariaatin diktatuurista on tässä ohjelmassa asetettu selvästi ja määrätysti, vieläpä nimenomaan asetettu se ja taistelu Bernsteinia vastaan, opportunismia vastaan toistensa yhteyteen. Mutta tärkein merkitys on tietysti vallankumouskokemuksilla, s.o. Venäjällä vuoden 1905 kokemuksilla.

Tuon vuoden kolme viimeistä kuukautta — loka-, marras- ja joulukuu — olivat tavattoman voimakkaan, laajan pohjajoukkojen vallankumoustaistelun aikaa, aikaa jolloin yhdistyi tämän taistelun kaksi tehokkainta toimintatapaa — poliittinen suurlakko ja aseellinen kumous. (Suluissa huomautamme, että jo toukokuussa v. 1905 bolshevikien edustajakokous «Venäjän sos. dem. työväenpuolueen kolmas edustajakokous», tunnusti «yhdeksi puolueen kiireellisistä päätehtävistä» proletatiaarin järjestämisen välittömään aseelliseen kumoustaisteluun itsevaltiutta vastaan» ja määräsi, että kaikkien puoluejärjestöjen «on selvitettävä poliittisten suurlakkojen vaikutusta, joilla voi olla tärkeä merkitys kumouksen alkaessa ja itse sen kulussa.»)

Ensikerran mailmanhistoriassa saavutettiin sellainen vallankumouksellinen taistelutaso ja sellainen voima, että aseellinen kumous esiintyi yhdessä suurlakon kanssa, tämän erikoisesti proletaarisen aseen kanssa. Selvää on, että tällä kokemuksella on mailmanmerkitys **kaikille** proletaarisille kumouksille. Ja bolshevikit innokkaasti huomioiden ottivat opikseen tämän kokemuksen, sekä sen poliittisen puolen että myös taloudellisen. Viittaan kuukausittaisten selostusten tutkielmaan taloudellisista ja poliittisista lakoista v. 1905, niitten keskinäisen yhteyden muodoista, lakkotaistelun kehitystasosta, mikä silloin ensimäisen kerran mailmassa saavutettiin; tämän tutkielman julkaisin aikakauleshdessä «Prosveshtshenije» (Valistus» vv. 1910 ja 1911, ja toistettiin lyhyinä otteina sen ajan ulkomaisessa bolshevistisessa kirjallisuudessa.

Yleislakot ja aseelliset kumoukset toivat itsestään päiväjärjestykseen kysymyksen vallankumouksellisesta vallasta ja diktatuurista, sillä nämä taistelumuodot välttämättömästi aiheuttivat — aluksi paikkakunnallisissa rajoissa — vanhain valtaelinten poistamisen, vallan valtauksen proletariaatin ja vallankumouksellisten luokkien käsiin, maaomistajain karkottamisen, jooskus tehtaitten y.m. anastuksen ja muuta sellaista. Tuon ajan pohjajoukkojen vallankumoustaistelu synnytti sellaisia mailmanhistoriassa ennen tuntemattomia järjestöjä kuin **työläisten edustajain neuvostot**, niitten jäljessä sotilasedustajain neuvostot, talonpoikaiskomiteat ja muut sellaiset. Saatiin sellainen tosiasia, että ne peruskysymykset jotka nyt kiinnittävät kaikkein tietoisten työläisten huomiota kaikkialla mailmassa (neuvostovalta ja proletariaatin diktatuuri), olivat käytännössä asetettuina vuoden 1905 lopussa. Kun sellaiset huomattavat vallankumouksellisen proletariaatin ja väärentämättömän marxilaisuuden edustajat kuin Rosa Luxemburg heti antoivat suuren arvon tälle käytännön kokemukselle ja esiintyivät kokouksissa ja sanomalehtien palstoilla sitä arvostellen ja tutkien, niin suuren suuri enemmistö virallisten sosialidemokraattisten ja sosialististen puolueitten virallisista johtajista, niitten joukossa myös reformistit ja miehet tulevain «kautskyläisten», «longuelaisten» ja amerikalaisten Hillquithin kannattajain tyyppiä osottivat olevansa täysin kykenemättömiä ymmärtämään tämän kokemuksen merkitystä ja täyttämään velvollisuuttaan vallankumouksellisina, s.o. yhtymään tämän kokemuksen läksyjä tutkimaan ja niitä levittämään.

Venäjällä sekä bolshevikit että menshevikit ryhtyivät heti v. 1905 joulukuun aseellisen kumouksen tappion jälkeen vetämään johtopäätöksiä tästä kokemuksesta. Erittäin panitäle työlle kiirettä se, että huhtikuussa v. 1906 kokoontui Tukholmassa niin kutsuttu «Venäjän sos. dem. työväenpuolueen yhdistynyt kokous» jossa edustettuina ja muodollisesti yhdistyneinä olivat sekä menshevikit että bolshevikit. Tavattomalla tarmolla valmist. kumpainenkin ryhmä tähän kokouks. Kumpikin ryhmä julkaisi ennen kokousta, v. 1906 alussa, kaikkia tärkeimpiä kysymyksiä koskevain päätöslauselmansa luonnokset. Nämä luonnokset, jotka toistamiseen ovat painetut kirjasessani «Selostus Venäjän Sosialidemokraattisen työväenpuolueen yhdistyneestä kokouksesta (kirje Pietarin työläisille)», Moskova 1906, (110 sivua, joista miltei puolet täyttää molempain ryhmäin päätöslauselmaluonnokset ja kokouksen lopullisesti hyväksymät päätöslauselmat) -ovat parasta ainehistoa tutustuttamaan kysymyksen silloiseen asettamiseen.

Kiistat neuvostojen merkityksestä ja diktatuurikysymyksestä olivat jo silloin toisiinsa yhtyneet. Bolshevikit olivat asettaneet diktatuurikysymyksen jo ennen v. 1905 lokakuun vallankumousta (katso lentokirjastani «Sosialidemokratian kaksi toimitapaa demokraattisessa vallankumouksessa», Geneve heinäk. v. 1905, uudelleen painettu kokoelmassa «Sa 12 let» — 12 vuoden kuluttua). Menshevikit suhtautuivat tähän tunnussanaan — «diktatuuri» — kielteisesti. Bolshevikit alleviivasivat, että työläisten edustajain neuvostot «todellisesti olivat uuden vallankumouksellisen vallan alkeita», kuten kirjaimellisesti lausuttiin bolshevikien päätöslauselmaluonnoksessa («Selostuksessa» sivulla 92). Menshevikit tunnustivat neuvostojen merkityksen olivat «myötävakuttamassa niitä muodostaessa» jne., mutta eivät pitäneet niitä vallankumouksellisen vallan alkeina eivätkä yleensä puhuneet minkään muotoisesta «uudesta vallankumouksellisesta vallasta» ja hylkäsivät jyrkästi tunnussanan diktatuuri. On helppo huomata, että kaikki nykyiset erimielisyydet menshevikien kanssa olivat idussaan jo silloin kun kysymys noin asetettiin. Helppo on myös huomata, että menshevikit (sekä venäläiset että muut, kuten kautskyläiset, longuelaiset ja muut sen tapaiset) asettaessaan esillä olevan kysymyksen osottivat ja yhä osoittavat olevansa reformisteja eli opportunisteja, jotka sanoissa tunnustavat proletaarisen vallankumouksen, mutta **jotka todellisuudessa kieltävät «vallankumous»-käsitteen oleellisimman perustan.**

Jo ennen vuoden 1905 vallankumousta minä ylempänä mainitussa kirjasessani «Kaksi toimitapaa» selvitin menshevikien perustan, jotka syyttivät minua siitä, että minä «sotken ovelasti käsitteet vallankumous ja diktatuuri» («Sa 12 let», s. 459.) Osotin slvästi, että juuri tällä syytöksellään menshevikit paljastavat opportunisminsa, todellisen poliittisen luonteensa vapaamilisen porvariston täyteääninä kun ovat, sen vaikutuksen johtosäkeitä prooletariaatin sisällä. Kun vallankumous tulee epäämättömän voimakkaaksi, silloin sen vihollisetkin alkavat «tunnustaa vallankumouksen» sanoin minä osottaen (kesällä v. 1905) esimerkkinä Venäjän vapaamielisiä, jotka ovat jääneet perustuslaillisen yksinvallan kannattajiksi. Nyt, v. 1920, saattaisi lisätä, että Saksassa ja Italiassa vapaamieliset porvarit tai ainakin kehittyneimmät ja ovelimmat heistä ovat valmit «tunnustamana vallankumouksen». Mutta juuri sillä, että «tunnustavat» vallankumouksen, mutta kieltävät tunnustamasta vissin luokan (tai vissien luokkien) **diktatuuria**, juuri sillä silloiset Venäjän vapaamieliset ja menshevikit, nykyiset Saksan ja Italian vapaamieliset, turatit ja kautskyt, paljastavatkin **reformisminsa**, osottavat olevansa aivan kelvottomia vallankumouksellisiksi.

Sillä kun vallankumous on tullut epäämättömän voimakkaaksi, kun sen «tunnustavat» liberaalitkin, kun etuoikeutetut luokat eivät ainoastaan näe vaan jo tuntevat sorrettujen joukkojen voittamattoman mahdin, silloin **koko** kysymys — sekä teoreetikoille että käytännöllisen politiikan ohjaajille — esiintyy vallankumouksen täsmällisenä luokkamäärittelynä. Mutta ellei ymmärrä «diktatuuria» ei voi antaa mitään luokka määritelmää. Ellei valmistau diktatuuriin, ei voi olla vallankumouksellinen **käytännössä**. Tätä totuutta eivät ymmärtäneet v. 1905 menshevikit, eivät ymmärrä v. 1920 Italian, Saksan, Ranskan ja muitten maitten sosialistit, jotka pelkäävät Kommunistisen Internationalen ankaria «ehtoja», pelkäävät — samaiset miehet, jotka pystyvät tunnustamaan diktatuurin sanoissa, mutta eivät pysty diktatuuria **valmistelemaan käytännössä.** Ja siksi on paikallaan uudelleen juurtajaksain esittää se Marxin mielipiteitten selostus, minkä minä julkaisin heinäkuussa v. 1905 Venäjän menshevikejä vastaan, mutta joka sopii myös Länsi-Europan menshevikeihin v. 1920 (korvaan lehtien y.m. *nimet vain mainitsemalla menshevikeistä* vaiko bolshevikeista on puhe).

«Mehring kertoo selityksissään julkaisemiinsa Marxin kirjotuksiin «Uudessa Reinin Lehdessä» v. 1848, että porvarillinen kirjallisuus teki tätä lehteä vastaan muun muassa tällaisen syytöksen: «Uusi Reinin Lehti» oli muka vaatinut «heti toimeenpantavaksi diktatuurin, mikä on ainoa demokratian toteuttamiskeino» (Marx Machlassa, III, s. 53). Alkeellisen porvarillisen käsityksen mukaan diktatuuri-käsite ja demokratia-käsite eivät sovi yhteen. Kun porvaristo ei ymmärrä luokkataisteluteoriaa, kun se on tottunut poliittisella areenalla näkemään vaan porvarillisten seurain ja nurkkakoplien pikkuriitoja, käsittää se diktatuurilla sitä että kaikki demokraattiset vapaudet ja takeet ovat poistetut, että aivan mielivaltaisesti käytetään kaikkea valtaa diktaattorin persoonalliseksi eduksi. Todellisuudessa juuri tämä alkeellis porvarillinen näkökanta kuvastuu meidän menshevikeissämmekin, jotka selittivät bolshevikien mieltymyksen tunnussanan «diktatuuri» sillä että Lenin «kiihkoisesti haluaa koettaa onneaan» (Iskra n:o 103, s. 3, 2:nen palsta). Selvittääkseen menshevikeille käsitteen luokkadiktatuuri eroitukseksi persoonadiktatuurista ei tarvitse haan pysähdy «Uuden Reinin Lehden» katsauksiin».

«Jokainen väliaikainen valtiojärjestelmä — kirjotti «Uusi Reinin Lehti» 14 p:nä syyskuuta v. 1848 — vaatii vallankumouksen jälkeen diktatuuria, vieläpä lujaa diktatuuria. Me olemme alusta alkaen moittineet Kamphausenia (pääministeri jälkeen maaliskuun v. 1848) siitä ettei hän esiintynyt diktatoorisesti, ettei hän heti hajoittanut ja pannut viralta vanhain laitosten jäännöksiä. Ja niinpä samaan aikaan kuin herra Kamhausen tuuditteli itseään perustuslaillisilla harhoilla lujitti hajalle lyöty puolue asemaansa virkavallassa ja armeijassa, alkoipa uskaltaa sillä täällä avoimeen taisteluun».

«Näissä sanoissa, lausuu Mehring aivan oikein, on muutamina väitteinä esitetty pääkohdat siitä mitä «U. R. L.» seikkaperäisesti oli kehitellyt pitkissä artikkeleissa Kamphausenin ministeristöstä. Mitä nämä Marxin sanat meille lausuvat? Että väliaikaisen vallankumoushallituksen täytyy esiintyä diktatoorisesti (asema jota eivät lainkaan kyenneet ymmärtämään menshevikit, jotka pelkäävät tunnussanaa «diktatuuri»); että tämän diktatuurin tehtävä on vanhain hallituslaitosten jäännösten tuhoaminen (juuri se mikä selvästi on sanottu V. s:d tp:n III:n edustajakokouksen bolshevikien päätöslauselmassa taistelusta vastavallankumousta vastaan, mutta mikä puuttuu [illegible]

Vappu V, 1921

...ioutamia tämän vuoden Vapun numeroita on niinikään vielä ...näitä. Vappu on erinomainen julkaisu ja moninkerroin tärkeä ...vielä nytkin vaikkakin Vappu onkin jo ohitse. Tilatkaa itsel... kappale, että ette jäisi ilman tuota arvokasta kirjallisuuslisää ...vuotena. Hinta 90c.

...euraavia kirjoja niinikään pitäisi jokaisen aikansa tasolla olevan ...n hankkia:

...IKKA TAUTI, kirj. N. Lenin .... .50
...IMAN VALLANKUMOUS JA III INTERNATIONATIO-
...AL, kirj. G. Sinovjev .... .50
...SKAN KANSALAISSOTA, kirj. Karl Marx .... .40
...HALISTON DIKTATUURI, kirj. Karl Kautsky .... .65
...ENEN SOKEAA JOHTAJAA, kirj. Arthur M. Lewis .... .85
...YHÄLISTÖN VALLANKUMOUS ja LUOPIO KAUTS-
...Y, kirj. N. Lenin 65
...MEN KIELIOPPI, kirj. N. E. Setälä 1.00
...NKIELEN OPPIKIRJA, kirj. E. N. Setälä .... .75

Kaikkia näitä kirjoja voidaan tilata osotteella:

VAPAUS

...x 69. SUDBURY, ONT.

Keskusosuuskunnan toimeenpanemat kolmannet

Osuustoiminta-KURSSIT

...at Superiorissa, Wis., ensi syyskuun 5 p:nä. Kurssit kestävät ...iaan 5 viikkoa. Opetustunteja 210; niistä kirjanpidolle varat... 10 tuntia, osuustoiminnalle (eri muodoissaan) 70 tuntia, osuus-...pojen liikkeenhoidolle 20 tuntia, kauppakirjeenvaihdolle 10 tun-...

Opettajina toimivat: H. V. NURMI, JOHN NUMMIVUORI ja ...ERI ALANNE (johtaja).

Kurssimaksut $20.00. Pääsyvaatimukset: 18 vuoden ikä sekä ...rättyjen oppinnäytteiden suorittaminen.

...otta jokaiselle kävisi mahdolliseksi suorittaa vaaditut näytteet ...ittävissä alkutiedoissa, on Keskusosuuskunnan neuvontaosasto ...estänyt erikoisen VALMISTAVAN KURSSIN, jossa ohjausta ...taan kirjevaihdon kautta.

Niistä 77 oppilaasta, jotka ovat ottaneet osaa jompaankumpaan ...listä kursseista, on noin 50 nykyään osuustoimintaliikkeen pal-...ksessa, niistä 29 toimien osuuskauppojen liikkeenhoitajina.

Kurssielle pääsyn avustamiseksi tulee Keskusosuuskunnan joh-...unta julistamaan haettavaksi apurahoja eli stipendejä, joista ilmo-...an tuonnempana.

Tiedustelkaa lähemmin kursseista osottella:

...O-OPERATIVE CENTRAL EXCHANGE, Educational Department, ...UPERIOR, WISCONSIN.

...evää. Eivät kestä kauan, vaan ...vat hyvinkin pian antautua ...tajain armoille. Heidän talou... ...n tilansa ei ole edes senkään ... turvattu, kuin vanhojen järjes-...en, jotka saavat ainakin osit-... avustusta järjestöjensä rahas-...

Heillä ei myöskään voi olla ...iinä määrin kuin järjestyneillä ...stuuntunnetta luokkatoveriensa ...tjen puolesta, eikä työväenjär-...en menestyksestä tai niiden ...utamisesta taistelun epäonnis-..., sillä he eivät ole joukkotoi-...ssa siihen koulunntuneet. He ei ...is ole niin varmoja taistelijoita ...vanhat järjestyneet, joten hei-...kanssaan paalusustaistelunkin ... mahtavia kapitalisteja vastaan ...ävarmaa. Tämä tekeekin mah-...eksi sen tunnottoman työläis-...alkkojen alentamisen ja elämis-ehtojen riiston, jota kapitalistiluokka parasta aikaa harjoittaa työväenluokan elämän edelleen kurjistamiseksi.

Työväenluokan etujen kannalta on tällainen saamattomuus, joka aiheutui huonosta järjestäytymisestä, enempi kuin valitettavaa. Tätä emme kuitenkaan tahdo sanoa väittääksemme, että järjestyneinä ja varustuneina voisimme kokonaan lopettaa kapitalistisen riiston nykyisen järjestelmän aikana, s. o. niin kauan kuin pankki- ja muut kapitalistiset rahayhtymät saavat johtaa maailman talouspolitiikkaa, ja niin kauan kuin pörssihuijauksesta riippuu tuotannon järjestely, kuten nyt on asiainlaita. Työväenluokka voipi vasta sitten käyttää valtaansa täysin etujensa mukaisesti, kun kapitalistinen mammonan mahti sitä tukevine laitoksineen on kukistunut. Mutta jo-

...kien päätöslauselmasta, kuten ...änä osotimme). Vihdoin, kol-...eksi näistä sanoista seuraa, että ... ruoski porvarillisia demokraat-... «perustuslaillisten harhojensa» ... vallankumouksen ja avoimen ...alaissodan aikana. Mitä nämä ... tarkoittavat, näkyy erittäin sel... «Uuden Reinin Lehden» kirjo-...sta kesäkuun 6 p:nä v. 1848. ...ustavan kansalliskokouksen — ...itti Marx — on ennen kaikkea ...a toimiva, vallankumouksellises-...imiva kokous. Mutta Frangfur-...kokous puuhailee parlamenttaa-...a kouluharjotuksissa ja jättää ...innan hallitukselle. Otaksu-...me, että tämä oppinut kokous on ...isi tarkan harkinnan jälkeen saa ...n valmiiksi kaikkein parhaimman ...äjärjestyksen ja kaikkein par-...man perustuslain. Mikä merki-...on kaikkein parhaimmalla päivä-...estyksellä ja kaikkein parhaim-...a perustuslailla, jos Saksan halli-...et tänä aikana jo asettaisivat pis-...n päiväjärjestykseen»».

...Kas tällainen on merkitys tun-...sanalla diktatuuri........»

...Suuret kysymykset kansojen elä-...sä ratkaistaan vain voimalla. ...ntumuksellisimmat luokat tavalli-... ensimäisinä turvautuvat väki-...aan, kansalaissotaan, asettavat ...väjärjestykseen pistimet«, kuten ...tehnyt Venäjän itsevalta järjes-...nällisesti joka paikassa tammi-...n 9 päivästä alkaen. Mutta kun ...ran tilanne on tällaiseksi muodos-...ut, kun kerran pistin on tullut po-...isen päiväjärjestyksen johtooon, ... kerran kumous on käynyt pikai-...si välttämättömyydeksi, silloin ...ustuslaki-harhat ja parlamenttaa-...t kouluharjoitukset jäävät vain ...varillisiksi vallankumouksen pet-...varisto vieraantuu vallankumouk-...ta. Toodella vallankumouksellinen ...ka on silloin pakotettu vetämään ...le juuri tunnussananza diktatuuri

(Katso «Sa 12 let», ss. 463—464, v. 1919 painoksessa ss. 489—491.)»

Näin puhuivat bolshevikit diktatuurista ennen lokakuun vallankumousta v. 1905.

Tämän vallankumouksen kokemusten jälkeen joudun seikkaperäisesti pohtimaan diktatuurikysymystä lentokirjasessa «Kadettien voitto ja Työväenpuolueen tehtävät», Pietari, 1906 (lentokirjanen päivätty 28 p:nä maalisk. 1906). Tästä lentokirjasesta otan pääasiallisimmat ajatukset, samalla huomauttaen, että korvaan tässä joukon henkilöitten nimiä vain mainitsemalla onko puhe kadeteista vai menshevikeistä. Lyhyesti sanoen on lentokirjanen suunnattu kadetteja vastaan ja osaksi puolueettomia vapaamielisiä, noita puoliksi kadetteja, puoliksi menshevikeja, vastaan. Mutta pääasiassa kaikki, mitä on sanottu diktatuurista pitää paikkansa nimenomaan mensheviikkeihin nähden, jotka joka askeleella kertyivät kadettein ympärille tässä kysymyksessä.

«Samaan aikaan jolloin elotukset Moskovassa laantuivat (joulukuussa v. 1905), jolloin sotilas- ja poliisidiktatuuri riemuiten vietti hurjia orgioitaan, jolloin telotuksia ja joukkokidutuksia toimeenpantiin kautta koko Venäjänmaan, samaan aikaan kadettien lehdistö ulvoi vasemmiston harjottamaa väkivaltaa vastaan, vallankumouksellisten puolueitten lakkokomiteoita vastaan. Kadettilaisprofessorit, jotka möivät tiedettä Dubasovien (Tsaarin kenraali, joka tukahutti vallankumouksen joulukuussa 1905) laskuun, menivät niin pitkälle, että käänsivät sanan «diktatuuri« sanoilla «lisätty suojelustila». «Tiedemiehet» väärensivät kimnaasilatinansakin halventaakseen vallankumoustaistelua. Diktatuuri merkitsee — painakaa se kerta kaikkiaan mieleenne, herrat kadetit — rajatonta voimaan nojautuvaa valtaa, eikä lakeihin nojautuvaa. Kansalaissodan aikana voi voittava valta, olipa se mikä tahansa, olla vain diktatuuri. Mutta kysymys on siitä vallitseeko vähemmistön diktatuuri enemmistön yli, poliisiklikin diktatuuri kansan yli, vai vallitseeko valtavan kansan enemmistön diktatuuri pientä väkivallan harjoittajain, ryövärien ja kansan vallan anastajien joukkoa. Alhaisesti vääräntämällä «diktatuurin» tieteellisen merkityksen, kirkumalla vasemmiston väkivaltaa vastaan tuolloin, jolloin oikeisto riehui mitä laittomimmin, mitä räettäinta väkivaltaa harjoittaen, herrat kadetit selvää selvemmin osottivat mikä on «sovittelijain» asema kärjistyneen vallankumoustaistelun aikana. «Sovittelija» arkaillen piiloilee silloin kun taistelu riehuu. Kun vallankumouksellinen kansa on voiton saanut (17 p:nä lokakuuta) silloin «sovittelija« lähtee kätköstään, pöyhenteleikse kerskaillen, suu makeassa hymyssä kaiken hyväksyy ja kirkuu kuin tolvana: se oli «kunniallinen» poliittinen lakko. Kun vastavallankumous voittaa, silloin alkaa «sovittelija» ladella voittajille teeskenneltyjä opetuksiaan ja neuvojaan. Voittanut lakko oli «kunniallinen». Tappioon päättyneet lakot ovat olleet rikollisia, törkeitä, järjettömiä, anarkistisia. Tappioon päättynyt kumous oli mielettömyys, luonnonvoimain myllerrys, oli raakalaisuutta, tolkuttomuutta. Lyhyesti sanoen, «sovittelijan» poliittinen omatunto ja poliittinen viisaus on siinä, että hän matelee sen edessä joka kulloinkin on voimakkaampi, että hän sotkeutuu taistelevien jalkoihin, häilyy milloin toiselle, milloin toiselle puolelle, heikontaa taistelua ja tylsyttää kansan vallankumouksellista tietoisuutta silloin kun se käy epätoivoisen hurjaa taistelua vapauden puolesta (Katso «Kadettien voitto ja Työväenpuolueen tehtävät», Pietari 1906, ss. 18—19).»

(Jatketaan).

---

tain me toki hyvin järjestyneenä, tietoisina ja pelkäämättöminä voisimme estämiseksi. Samalla me voisimme tehdä hiukan yhtä ja toista kapitalistien riistokoneiston liitoksien ravistuttamiseksi, valmistaa maaperää koko kapitalistisen järjestelmän maahanlyömiselle.

Varsinkin maaseudun ammattitoiman ja sekatyöväen järjestäytyminen on meillä aivan surkuteltavan heikköa. Teollisuustyöväenkin järjestäytyminen suuremmilla teollisuusaloilla ei ole edes välttävää, ellei ammatti työväkeä oteta huomioon, joka kyläkin kohtalaisesti on valvonut etujaan. Tästä asiantilasta ei tietenkään voida ketään syyttää, on vaan todettava, että näin surkealla kannalla asiat ovat. [illegible] on jokaisen, joka tässä voi jotain tehdä, parhaansa yrittävä. Sillä ennenkaikkea [illegible] laajojen pohjajoukkojen lähteminen liikehtimään, voimainsa asettaminen vaakalaudalle, painaa paljon työväenluokan voiton hyväksi. Pienimmätkin toimenpiteet tähän suuntaan ovat siunausta tuottavia työväenluokan asioille. — S. Ammattijärjestössä.

M. V.

ERI PAIKKAKUNNILTA

SOLSQUA, B. C.

Vastaus Antti Holmille, Vapauden No. 41 olleeseen kysymykseen.

Antti Holm vaatii perustelemaan miksi olen sanonut häntä luokkansa viholliseksi, sitten hän itse selostaa tehneensä kaikkea sitä, jota vaan luokkansa viholliset tekevät ja sitten sen jälkeen vaatii todistusta tai perustusta siihen jossa on jo itsensä syylliseksi tunnustanut. Että Antti Holm ja kaikki hänen kaltaisensa lurjut tietäisivät mitä on luokansa vihollisuus niin selitän sen. Ensiksi että ei käy koskaan kuulemassa luokkaoppia sillä kuin puhujia on liikk., ei avusta luokkataistelua yhdellä senttilläkään, ei ota osaa rakentavaan [illegible] kotoimintaan olemalla jäsenenä luokkajärjestöissä, ei tilaa puoluelehtiä eikä lue niitä, muuten kuin sillä tapauksessa, jos kuulee että kapitalistiksi pyrkivästä minästä on jotain sanottu ja silloinkin lukee vartavasten. Edellisten lisäksi luokkansa viholliset on aina ollut, jossain toisessa paikassa kovia luokkataistelijoita, siellä toisessa paikassa on sosialistina [illegible] m olut parempia. Eikös Antti Holm [illegible] kovaa luokkansa vihollisesta? Lukekaa oma kirjoituksenne Vapauden No. 41. Selitykseksi (Jos toimitus sallii) voin sanoa että olen ollut Sicomoussa ja Solsquassa puhumassa vuosina 1913-14-19120 ja 1921. Mainittuina vuosina olen vielä puhunut useamman keran ja todellakaan en ole kertaakaan nähnyt Antti Holmia, joten hän puhuu totta siinä kohdassa että emme ole koskaan nähnyt toisiamme (Tekemisissä oleminen ei siten luonnollisesti tule kysymykseenkään), mainitujen kauppalain ympärillä olevat suomalaiset olen niissä tilaisuuksissa oppinut tuntemaan. Bowien, Sicamousen, Solsquan suomalaisilta, olen saanut edellämainittujen vuosien aikana, yli kolmesataa taalaa, järjestön ja puoluelehtien hyväksi, mutta Antti Holmin dollareita ei ole siinä summassa ensimäistä senttiäkään. Kaikki mainittujen kyläin emännät ovat kulkeneet kermakannut ja leivospussit kainalossa, siten pienistä varoistaan avustaakseen agitatsionin varain keräystä, sikäläiset työnraskaan raatajat on monta kertaa tasannut pennejään luokkataistelurahain kartuttamiseksi, mutta Antti on kauniisti pysynyt pois ja kuitenkin hän kehtaa valhetella, suhtautuneensa luokkataisteluun yhtä suosiollisesti kuin suuriosa Solsquan suomalaisista. Lohdutukseksi Antti Holmille voin sanoa että Bowien ja Solsquan suomalaisten enemmistö totea tosiksi Antti Holmin kirjoituksen seuraavat kohdat: 1. Että Antti Holm ja Sanna Kannasto eivät tunne toisiaan, eivätkä ole olleet koskaan missään tekemisissä toistensa kanssa, syystä kuin Antti Holm ei ole koskaan käynyt Sanna Kannaston puhetilaisuuksissa, eikä niissä iltamissa joita on toimeen pantu järjestön ja puoluelehtien hyväksi. 2. Että Antti Holm ei ole ollut työväen järjestön jäsen sillä ympäristöllä ollessaan. 3. Että Antti Holm ei ole ottanut osaa luokkataistelun rakentavaan työhön millään tavalla viimeisen kymmeneen vuoteen. 4. Että Antti on aina näyttänyt puolen kaikille järjestyneen työväen pyrinnöille, ainakin sitä asti, kuin hänen takista vääntyi sosialistipuolueen napin rikki, kuin ei sitä muuten osannut irroittaa ja [illegible] puheille ei voinut mennä sosialistipuolueen nappi rinnassa, olisi pian luultu sosialistiksi. Kukaan ei voi todellakaan todentaa että Antti Holm on luokkansa vihollinen jos ei hänen oma tunnustuksensa ja edellä mainitut todisteet sitä osoita [illegible] koskaan voi tulla tilaisuutta kuin päästä suuren piran tilalle. Mitä naapuri juttuun tulee niin olisi [illegible] Vapauden lukijoille yhtä mielenkiintoista tietää, että minkä hävittömyyden olette tehneet naapurillenne, kuin oli sekin tieto, että olette ollut työväen luokan taistelujen mukana jossain muualla, vaikka se ei ole siellä paikkakunnalla sopinut viimeiseen kymmeneen vuoteen. Muuten on kai Holmin hyvä tietää että minä olen jokseenkin joka kylässä, joten seuran puute ei ole tuntuva [illegible] sain vasta jälestäpäin nähdä ja sitten on ollut tavattoman kiire joten nyt vasta saitte. Johdonmukaisella perusteella. — Sanna Kannasto,

Port Arthur, Ont.

Huomautus kaikille niille henkilöille, jotka ovat tilanneet kauttani seuraavia puoluelehtiä: Työmies, Toveri, Toveritar, Vapaus ja Punikki. Jos ette ole saaneet tilaamianne lehtiä niin kiireesti ilmoittakaa siitä minulle. Toveritar Hilda Hjorth Vancouverista jo ilmoitti että ei ole saanut tilaamaansa Toveritarta vaikka olen tilauksen lähettänyt suoraan Toverittaren konttoriin. Tilaus tehty 15 p. huhtikuuta. Voi olla paljon samallaista huolimattomuutta toisissakin lehtikonttoreissa.

Tov. Sanna Kannasto,
Box 251 Port Arthur, Ont.

BOWIE, B. C.

Säälimätöin tuli tuhosi kesäk. 22 p. toveri F. Rönnin asunnon ja kaiken kaluston keskipäivällä. Kummallisinta on asiassa se, kun ei lähettyvillä ollut mitään metsätulia, joten tulen niinollen on täytynyt syttyä sisäpuolelta, isännän itsensä ollessa työssä lähim. sectionissa. Ikävää että tuossa 60 korvissa oleva vanha mies joutui vanhoilla päivillään menettämään kaiken omaisuutensa, niin tarkoin ettei jäänyt kuin työvaatteet ylle. F. Rönn on ollut innokas toimihenkilö jo Suomessa ollessaan ja vieläkin korkeasta ijästään huolimatta, lukuunottamatta paria viime vuotta, kantanut kortensa järjestömme alttarille.

Jos mikään niin tällaisen tapauksen tulee velvoittaa meitä avustavaan yhteistoimintaan ja siksi kehoitan lähitienoon osastoja, joiden jäsenistö tuntee tov. Rönnin kunnon miehenä, toimimaan niin että hänelle saadaan taas asunto vielä ennen syksyä. Olen kuullut useamman miehen täällä Bowiessa lupautuneen vapaaseen työhön asunnon rakentamisessa ja tiedän että he pitävät sanansa, mutta tarvitaan vielä ovet, akkunat ja myöskin talouskalusto ja siksi kehoitan Sicamon, Salmon Armin ja White Laken tovereita toimimaan iltamat tai muuten keräämään varoja vanhan toverimme avustamiseksi. —Virallinen.

Pois noskelaiset lehdet työläisten kodeista!

WEBSTERS CORNERS, B. C.

Suomalaisen sosialistijärjestön toimeenpanevalle komitealle

Sen tähden, että lehdissä on ollut arvosteluja ja moitteitakin järjestön puhuja toveritar Sanna Kannastosta hänen viime lännellä käyntinsä ja täällä pitämiensä puheitten johdosta, joissa arvosteluissa on ollut sen suuntainen sävy, ettei hän, toveritar Sanna Kannasto, olisi kykenevä toimeensa, pidettiin täällä Websters Cornerissa erityinen tilaisuus keskustella ja arvostella Sannan täällä pitämiä puheita. Kokouksen lähes yksimielinen ajatus oli: että Sanna on toimeensa pystyvä, selvätajuinen ja selväsanainen ja puheinen puhuja ja kasti pysyi tieteellisen sosialismin ja kolmannen kansainvälisen puitteissa. Mitään asiallista moitetta ei tuotu esiin, ja yleinen mielipide oli että hänen puhujantaitonsa ovat tärkeästä arvosta tänä aikana Canadan suomalaisille työläisille ja että toimeenpanevalla komitealla on syytä edelleen lähettää häntä puhujamatkalle, jos kerran puhujia kustannetaan.

Osaston puolesta akitationi komitean jäsenet:
J. Myntti, J. Rajala, J. Ranta, Theotor Skytt, Arvo Skytt.

NORTH STAR, ONT.

Osastomme viime kokouksessa muiden asiain ohella otettiin ja luettiin alue edustajakokouksen pöytäkirja pykälä kerrallaan ja hyväksyttiin kokonaisuudessaan, paitsi sitä jouduttiin ihmettelemään, että mikä hän vaivaa sitä C. Cliffin osastoa että se rupeaa joukkopäätöksiä uhmaamaan kuten Sudburyn haalin lunastakin. — Olisikohan aiheen osastojen pitänyt kysyä lupa Cliffistä silloin kun alettiin rakennushommiin*) ja mitä tulee tämän edustajakokouksen pöytäkirjan hyväksymiseen ja pöytäkirjan tarkastajiin niin siinä ään ei olisi ollut mitään jos vaan olisi edustajakokouksen mennyt Cliffistäkin mielipide lävitse, niin pöytäkirjakin olisi varmaan hyväksytty ilman rettelöimättä, mutta eihän sitä voi niitä parempaa vaatiakaan joiden toiminta näyttää kaiken yhteistoiminnan hajoituksella tätä nykyä. Muistellessani entistä Cliffin toimintaa silloin kun sinne perustettiin s.s. osasto toukok. 17 p. 1911 en [illegible] silloin että ruvetaan uhmaamaan joukkopäätöksiä (päinvastoin, että silloin uhmattiin hemppalaisia vastaan) mutta näyttää että Cliffin ohjessa ja särkevät ensin ehkä Canadan järjestön sitten 3:nen Internationalen. — Kaiketi se ottaa sentään lujalle. — Entinen cliffiläinen.

*) Ei muilta kuin suurorkaani Joupilta ja hänen klikiltään. — Latoja.

TYÖVÄEN URHEILU

Suomen Työväen Urheiluliiton järjestämien valintakilpailujen perusteella ovat seuraavat työväen urheilijat joutuneet lähtemään Pragiin, jossa työväen kansainväliset «Olumbialaisitt» suoritetaan. Matkalle ovat urheilijat lähteneet kesäkuun 20 pvä.

Senja Hankman, Veikot, Turku, naisten 100 m juoksuun;

K.Elo, Jyry, Helsinki, 100,200 ja 400 m juoksuun;

E.Virta, Kisa-Toverit, Maaria, 100, 200 ja 400 m juoksuun;

E.Mattila, Kullervo, Helsinki, 100, 200 ja 400 m juoksuun;

V.Kaimulainen, Jyry, Helsinki, 100, 200 m juoksuun, 110 m aitajuoksuun ja pituushyppyyn;

V. Käärläinen, Vesa, Iisalmi, 110 ja 400 m aitajuoksuun;

L.Karimo, 110 ja 400 aitajuoksuun korkeushyppyyn, pituushyppyyn, kuulantyöntöön, kiekonheittoon, keihäänheittoon ja moukarinheittoon;

K.A.Ebb, Jyry, Helsinki, 800 ja 1,500 m juoksuun;

Y.Tallgren, Visa, Helsinki, 800 ja 1500 m juoksuun;

E.Borg, Veikot, Kymi, 800 ja 1,500 m juoksuun;

Y.Jokela, Veikot, Tampere, 5,000 ja 10,000 m juoksuun;

A. Mäkilä, Alku, Forssa, 5,000 ja 10,000 m juoksuun;

J.V.Laaksonen, Jyry, Helsinki, maratonjuoksuun;

L.Tikkanen, Kullervo, Helsinki, maratonjuoksuun;

V.Duvelin, Veikot, Tampere, maratonjuoksuun;

L.Halonen, Jyry, Helsinki, maratonjuoksuun;

K.Korpi, Kisa, Kymintehdas, korkeushyppyyn, pituushyppyyn, kuulantyöntöön ja kiekonheittoon;

O.Niemi, Kullervo, Helsinki, korkeushyppyyn ja kolmiloikkaukseen;

V.Rainio, Veikot, Turku, pituushyppyyn ja kolmiloikkaukseen;

V.Hellen, Tampereen Kisatoverit, pituushyppyyn, kolmiloikkaukseen ja seiväshyppyyn;

J.uha, Veikot, Turku, kuulantyöntöön, kiekonheittoon ja moukarinheittoon;

H.Ilmonen, Tampereen Kisatoverit, keihäänheittoon.

Hierojana seuraa urheilijoita E. Hakoniemi. Etujenvalvojina ja palkintotuomareina V. Tyllinen ja K.A. Fenander.

Voimistelustipendiaatiksi valittiin Väinö Laherma ja Otto Paananen ja naisvoimistelustipendiaatiksi Suoma Leivo Turusta.

Karjalan kannaksen luonnon rikkaudet

Koskivoimaa ja tärkeitä raaka-aineita mahtavalle teollisuudelle.

Niin kauan kuin Karjalan kannas on ollut läpikulkumaana, jonka kautta liikenne on käynyt muusta Suomesta Venäjän valtakuntaan ja päinvastoin, eivät sen luonnonrikkaudet ole saaneet osakseen sitä huomiota, minkä ne olisivat ansainneet. Nyt ja etenkin sitten, kun liikennsolot jäll. pääsevät entisille uomilleen, saa tämä rajaseutu sitävastoin uuden ja suurenkin merkityksen. Epäilemättä Kiviniemen seutu monenlaisten luonnonrikkauksiensa takia silloin saa kaikkein keskeisimmän merkityksen koko kannaksella.

Kiviniemen vuolas ja runsasvetinen koski on näihin asti ollut aivan käyttämättömänä huolimatta siitä, että se keskiveden aikana kehittää noin 25,000 hevosvoimaa. Syynä siihen, että tällainen voimanlähde on saanut näihin saakka olla siksi lähellä sekä Viipuria että Pietaria hyödyttömänä, on ollut se, että kosken omistusoikeudesta on ollut vireillä riita. Kun tämä riita arvattavasti piakkoin tulee lopullisesti ratkaistuksi, on vain ajan kysymys, milloin koski voidaan ottaa teollisuuden palvelukseen. Koko laajan Karjalan kannaksen ainoana huomattavampana koskena se pystyy tyydyttämään tiheään asutun kannaksen valaistus- ja voimatarpeen ja lisäksi sen voimaa riittää vielä suurille teollisuuslaitoksillekin.

Mielenkiintoa ovat herättäneet myöskin paikkakunnan polttoturvesuot. Nooin kolme kilom. Kiviniemestä eletään ja n. yksi kilom. matkan päässä Petäjäjärven asem. sijaitsee näet 600 ha:n laajuinen Petojen suo. Ammattimiesten suorittamissa tutkimuksissa on kannoista vapaan polttoturvekerroksen vahvuudeksi täällä todettu keskimäärin 2 ja puoli m. Tutkitulla suon osalla, n. 25 ha:n alalla, on laskettu löytyvän suunnilleen 100,000 tonnia hyvää ilmakuivaa polttoturvetta, mikä vastaa suunnilleen 400,000 kuutiom. halkoja.

Kiviniemestä on löydetty verrattain laaja ja 1—2 m. paksu kerrostuma kvartsihiekkaa, jota asiantuntijoiden lausunoan mukaan voisi käyttää kaikenlaisten talouslasien, pullojen y.m. valmistukseen.

Niinikään on Kiviniemen sinisen (kambrisen) saven pintakerroksissa halvaittu sossoriittikerrostumia, jotka sekä Suomesta että ulkomaillakin ovat herättäneet suurta mielenkiintoa. Löytö on tiettävästi Suomessa ainoa laatuaan ja maataloutemme tarvitsee kipeästi sossaatteja, jotka tähän asti on tuotettu yksinomaan ulkomailta. Tehtyjen kemiallisten kokeitten mukaan on Kiviniemen sossoriitissa sossorihappaa 14.7—29.9prosenttia. Sossoriittikerrostumat esiintyvät kysymyksessäolevalla alueella eri paikoissa eri paksuisina ja vasta tarkoilla syväporauksilla voidaan lopullisesti määrätä kerrosten todellinen vahvuus ja arvo.

Aivan erikoislaatuinen merkitys on Kiviniemestä löydetyllä kambrisella savella, jota geologisen komisionin toimittamat syväporaukset ovat osoittaneet löytyvän keskim. 16 m:n vahvuudelta. Syvemmällekin saattaa kerrostumia jatkua, vaikka niitä ei kunnollisten maaporien puutteessa ole voitu tutkia. Miten suuri raaka-ainemäärä tässä on kysymyksessä, huomataan kun ajatellaan, että tässä riittäisi raakaa-ainetta moneksi sadaksi vuodeksi tehtaalle, joka valmistaisi koko Suomen vuotuisen tarpeen tulenkestäviä tiiliä ja savea, vesijohto-, likaviemäri- y.m. putkia, lattia-, seinä- ja sasaadilaattoja y.m.s. Sekä koti että ulkomaisten asiaintunt. mielipiteen mukaan kelpaa Kiviniemestä löydetty kambrinen savi kaikkiin ylläluteltuihin tarkoituksiin yhtä hyvin kuin vastaava ulkomainen savi.

Savi-alueen rahallisen merkityksen selvittämiseksi mainittakoon vielä että Saksassa, jossa saviteollisuuden alalla on satoja kilpailevia tehtaita, maksetaan esim. tulenkestävistä tiilistä nykyisin 150— 200 Rmk. tonnilta, kun taas Suomessa, missä ei ole ainoatakaan tehdasta tällä tärkeällä alalla, ovat tulenkestävien tiilten hinnat nykyisin 500—700 Smk. tonnilta. Ja muidenkin saviteollisuuden tuotteiden nykyinen hinta on rauhanaikaisiin verrattuna 10—20-, jopa 30-kertainen. Mainittakoon vielä, kuin suuria pääomia meiltä vuosittain on viety ulkomaille mainitunlaisesta savesta valmistet. tuotteista. V.1913 oli niiden arvo n. 10.6 milj. mk., v. 1919 25.3 milj. mk. ja viime vuonna kaikista säännöstelyistä ja tuontirajoituksista huolimatta yli 40 milj. mk.

Kun siis kotimainen yritteliäisyys kerran pääsee Kiviniemen luonnonrikkauksiin käsiksi, ovat suurenmoiset tuotantoarvot odotettavissa.

VAPAUDEN ASIAMIEHET!

Ryhtykää levittämään Punikkia oikein erikoisella tarmolla. Se tulee olemaan helppo tehtävä, sillä jokainen työläinen tilaa itselleen Punikin kunhaan vaan asiamies siitä hänelle huomauttaa.

Canadan toverit ovat olleet pakotettuja olemaan ilman proletaarista pilla- ja kuvalehteä jonkun aikaa, mutta Punikki tulee nyt vapautamaan heitä siitä tilanteesta saapumalla luoksenne 2 kertaa kuukaudessa. On huomattava vielä, että Punikki ei edusta pilaa vaan pilan vuoksi, vaan se purevalla ivalla paljastaa tämän kapitalistisen järjestelmän nurinkurisuuden.

KUVAT JA KIRJOTUKSET TARRAAVAT AINA KIINNI PÄIVÄN TAPAHTUMIIN

Asimiehet voivat myöskin tilata Punikin irtonaisnumeroita myytäväkseen, varsinkin suuremmilla suomalaisasutuksilla käy tämä hyvin päinsä, sillä Punikki on kaupaksi käypää tavaraa.

Punikin tilaushinta on $2.00 vuosikerta ja $1.15 puolivuosikertaa.

Lähettäkää tilauksenne Vapauden konttori nvälityksellä, osotteella:

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Toverillisesti, PUNIKIN KONTTORI, Superior, Wis.

Phone 711 P. O. Box 1052

EAGLE CAFE

AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA
Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvia. Auki joka aika.
OLGA SNELLMAN, omistaja

BALMORAL ANNEX

SUURIN SUOMALAINEN HOTELLI SUDBURYSSA
Huoneita ja ruokaa aina saatavissa sekä lyhemmäksi että pidemmäksi aikaa.
Suomalainen naishieroja tavattavana samassa paikassa.
YRJÖ RAUTIO, Omistaja.
86 Elm Street W. SUDBURY, ONT.

MYYTÄVÄNÄ

kaksi uutta lautataloa

Kuusi huonetta, kovan puun lattiat. Sähkövalot ja vesi tulee sisälle.
Kysykää
CASEY-SHAW LUMBER CO.
Phone 452 Sudbury, Ont.

LESKINAINEN

kahden lapsen kanssa haluaa taloustyöhön, mieluummin farmille, lasten ikä 12 ja 5 vuotta. Tarvitseva voi kirjoittaa osotteella:
E. WESALA
Box 46, Emo, Ont., Canada

Mulligan & Mulligan

LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont.

Vapaudessa ilmoittajille

Lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissamme seuraavasti:

Tiistain lehteen viimeistään kello 12 lauantaina.

Torstain lehteen viimeistään kello 12 tiistaina.

Lauantain lehteen viimeistään kello 12 torstaina.

Osastojen ja yleensä kaikkien ilmottajiemme on parasta ottaa yllälevan huomioonsa. Myöhäset ilmotukset vaikuttavat helposti lehtemme myöhästymisen ja siksi niitä on vältettävä.

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyväsä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

P. Gorman & Co. Phone 381, Real Estate, Box 748, Sudbury, Ont. Talo ja ja lotteja myytävänä joka osassa kaupunkia. Meillä on helpot maksuehdot.

Kalustettu huone vuokrattavana 21 Lorne St., Sudbury, Ont.

Suomeen matkustajat ja ne jotka aikovat tuottaa omaisiansa Suomesta tänne, tekevät viisaasti ostaessaan pilettinsä Vapauden konttorista. Voimme myydä piletteja kaikkiin Europan maihin. Kysykää hintoja sekä laivojen kulkuvuoroja. Yjimeäteltu yhtenään, joten ennenkuin lähdette matkalle on parasta olla selvillä milloin pääsee lähtemään.

Autoajuri Alex Salo, tavataan auto standillä.

H. Kauhasen räätäliliike, Sudbury, Ont., Box 524.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

PORT ARTHUR, ONT.

D. Aho ottaa vastaan tilauksia kaikille suomalaisille tällä mantereella ja Suomessa ilmestyville sosialistisille sanomalehdille. Hän ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen. Jos ette muuten satu näkemään käväskää 158 Secord St.

TORONTO, ONT.

Nuorisoosastolla on piknekki Fishermans saaressa ensi sunnuntaina, alamme kello 10 aamulla, ottakaa King cara ja alas Young St. rantaan, tilkää missään tapauksessa sivuuttako tätä tilaisuutta.

SAULT STE MARIE, ONT.

Kalustettuja huoneita vuokrattavana, 229 Alexandra St. Soo, Ont., — Otto Laahanen.

FORT WILLIAM, ONT.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COBALT, ONT.

?

MUITA PAIKKAKUNTIA

?

Alkää Sairastako!

Lähettäkää 75 senttiä posti merkeissä, eli muuten, niin me lähetämme teille yhden numeron «TOTUUS» julkaisua, ja yhden kappaleen «KUINKA SAAVUTTAA JA SÄILYTTÄÄ RRUUMIILLINEN JA HENGGELLINEN TERVEYS JA TARMOKKUUS», juuri painosta saapunut kirjottamani kirjanen. Nämät tekevät selvää parannustavoistamme ja neuvovat tärkeistä asioista terveyteen nähden. Voimme parantaa useita tauteja potilaan kotonaan ollessa, lähettämällä neuvoja itsehoitamiseen. Tilatkaa kyselykaavake ja lähettäkää täytettynä meille. Sen avulla voimme antaa tietää tautinne laadun ja miten olette tuleva terveeksi. Tietäkäätte miksi ette ole terve, ja sitten omistakaa terveys itsellenne luonnonllisilla parannustavoilla. Olkaa terve!

T:ri Paul Wentworth.
2031 W. Superior St.,
DULUTH, MINNESOTA

Casey-Shaw Lbr. Co

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 Sudbury, Ont.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Suurlakon lopettaminen Norjassa

Norjan suurlakko on päättynyt ja työt pitäisi alotettaman. Kuitenkin on osoittautunut, että kun työläiset saapuivat työpaikoillensa, ovat työnostajat suvainneet jatkaa taistelua. Miltei kaikilla aloilla on koetettu estää työn aloittamista kokonaan tai osaksi. Työt on vain osittain alotettu samassa mittakaavassa kujn ennen lakkoa. Työläisiä saatetaan rettelöihin ja heihin koetetaan harjoittaa painostusta. «Social-Demokraten» on kääntynyt eri ammattiliittojen puoleen saadakseen tietoja asiasta. Metallityöntekijäin liiton taholta on ilmoitettu, että tässä liitossa on tilanne sellainen, että enemmän kuin puolet työläisistä ei ole saanut alottaa töitä uudelleen. Eräissä yrityksissä vaaditaan, että työläiset ryhtyvät työhön aivan uudesti otettuina työläisinä. Liittohallitus ilmottaa, että tämä on vastoin sopimusta ja on sen tarkoituksena yksinomaan riistää työläisiltä heidän kesälomansa. Toisissakin ammateissa on sattunut sellaista. Niinpä esim. kirjansitomoissa ja leipomoissa sekä eräissä painoissa.

«Social-Demokraten» julkaisee työnantajayhdistyksen kiertokirjeen kuinka yksityisten työnostajien tulee menetellä suurlakon päättymisen johdosta. Heidän tulee kieltäytyä ottamasta työläisiä työhön «joukottain». Jos tämän johdosta syntyisi selkkaus, voi tuotanto olla lamassa toistaiseksi, jos se havaitaan edulliseksi. Trondhjemista ilmoitetaan, että sikäläinen rahatoimikamari on päättänyt muodostaa komitean, joka yhdessä osastopäällikköjen kanssa tulee tutkimaan tarvitaanko kanssa yhtä paljon työvoimaa nyt kuin ennen lakkoa. Näiden rettelöiden johdosta on ammattijärjestöillä ja työnantajayhdistyksellä ollut kokous, joka ei ole johtanut mihinkään tulokseen, koska työnostajat halusivat saada lähempiä tietoja eri riitakohdista.

«Social-Demokraten» kiinnittää huomiota siihen, että työnantajien alustalaiset, Norjan viranomaiset sensuroivat työväentalon, ammattijärjestön, «Social-Demokratenin» ja eri liittojen puhelimia. Oikeusjuttu on ollut esillä, mutta ei ole vielä päättynyt.

Kristianian kunnalliset työläiset ovat päättäneet jatkaa lakkoa. Rautatieläisten liiton kongressissa lupasivat sekä Ruotsin että Tanskan edustajat avustusta veljesliitojen kassoista Noorjan kunnallisille työläisille. Uutisen johdosta, että «Social-Demokratenin» painos olisi kasvanut 25,000 kpl:sta lakon aikana, voidaan ilmoittaa, että «Social-Demokratenilla« ei milloinkaan ole ollut niin pientä painosta. Ennen lakkoa sitä levisi 40,000 kpl. ja nyt on painos noussut 75,000 kpl.

Mitä Amerikalaiset nuo rukaiset oppivat sodasta

Washington. — Suurta huomiota on herättänyt senaattori Walsh julkisessa puheessaan osoittamalla, että ne amerikalaiset nuoret miehet, jotka olivat maailmansodassa, ovat tulleet radikaalisiksi yhteiskunnallisilta mielipiteiltään. Senaattori Walsh puhui Amerikan legionan 19 tankkiosaston jäsenille lausuen m.m.:

«Veteraaneille on annettu suuri määrä todistuksia, että he ansaitsisivat paremman kohtelun. Kun tarvitsemme häntä taistelemaan, emme me pyytäneet häntä todistamaan, että hän ei halunnut taistella, tai että hän oli sairas. Me lupasimme hänelle kaikkea mitä hän halusi, sen jälkeen kun sota on ohi. Nyt on sota ohi ja ne yleisön palvelijat, joitten pitäisi ja joitten täytyy korjata tämä tilanne jos sitä riittävästi painostetaan, ovat liian kiireissään verojen, tullin ja muitten lakien kanssa ja ennen sotilas sanoo tällä välin: «Helvettiin hallitus«!

Äskettäin oli minulla tilaisuus puhua neljänkymmenen haavoittuneen sotilaan kanssa. Minä kysyin, kuinka moni heistä oli halukas menemään uudelleen vapaehtoisesti, jos me joutuisimme sotaan. Ei kukaan sanonut haluavansa; kaikki olivat haluttomia lähtemään».

Kerran niinkin päin

Toronto — Täällä olevaa Allis-Charmers nimistä komppaniaa vastaan oli nostettu syyte siitä, että komppanian työmaalla komppanian huolimatomuuden takia George Hearst menetti henkensä. Tuomari Coatsworthin valamiehistö julisti päätöksensä jutussa jolla päätöksellä se katsoi komppanian huolimattomuudesta joohtuneen Hearstin loukaantumisen ja sitä seuranneen kuoleman. Komppania tuomittiin 1000 dollarin sakkoon.

PASTORIN ROUVA MIELISTYNYT LYHYISIIN HAMEISIIN

London, Ont. — Chesley Avenuen äitien yhdistyksellä pitämässään puheessa pastori W. R. McIntochin vaimo sanoi olevansa iloinen, että naiset käyttävät lyhkäsiä hameita ja lisäsi, että kysymys naisten hameen mitasta on ratkaistava naisten itsensä, eikä miesten toimesta. Tämä erinomainen pastorinrouva selitti että jo yksin puhtaudellisistakin syistä on vältämätöntä, että naiset käyttävät mahdollisimman lyhkäsiä hameita, sen sijaan että käytettäisi vanhanaikaisia ja rumalta nättäviä pitkiä laahustimia, jotka kokoovat kaiken lian itseensä. Pastorinrouvalla on hyvä maku vaikkakaan se ei huomannut sanoa kaikia hyviä puolia lyhkäisistä hameistá; esim. sen, että pääsee paljon vähemmällä kankaalla, kankaan hinnan ollessa koorkealla.

Venäjä neuvotteluun kaukaisen idän tasavallan kanssa

Moskova — Yleismaallinen toimeenpaneva komitea on hyväksynyt ajatuksen ottaa osaa neuvotteluun kaukaisen idän tasavallan kanssa, jossa neuvottelussa tulee käsittelynalaiseksi rautatie ja meriliikennettä niin sisä kuin ulkorajoilla olevilla vesistöillä koskevat kysymykset.

Työn Suomi kiittää

Suomalaisille luokatovereille Amerikassa.

Kun raadeltuina viruimme
me rautakannan alla
ja korttakaan kun tarttua
ei ollut hukkuvalla
kun päivä painui piilohon
ja hirmut yön ne riehui
ja yllä luokan nääntyvän
vain koston kiukku kiehui,
niin kenpä riensi auttamaan,
ken ryhtyi työhön rakkaimpaan,
kun kutsui luokka kansa?

Oi siskot, veikot etäiset,
te tiesitte ja teitte,
min vaatii luokkaheimous,
kun alttarille veitte
te lemmen uhrit kallihit;
kun valtameren yli
suur aukes, aukes armahin
noin veljesjoukon syli;
kun riensitte te hoivaamaan
kotoista kärsijätä,
min humre kuiviin huppeloi,
min näännytti jo hätä.

Niin, niin: on teidän tekonne,
on jotain, jok' ei haihdu,
mi yksilöiden kanssa ei
vaan multain alle kaihdu;
on jotakin, mi kirkastaa
kuin sädekehä pyhä
nyt koko luokkan kärsivää
ja kannustaa sit' yhä;
on jotakin, mi osoittaa
mi väskiside liittää
jo yhteen orjat maailman. —
Työn Suomi teitä kiittää!

Kössi Kaatra.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI
—HELSINKI—

PERUST. 1889

Ainoa puhtaasti Suomalainen Suurpankki

Omat varat 240 miljoonaa markkaa

Talletettuja varoja yli 1,000,000,000 mk.!

123 haarakonttoria kaikissa tärkeimmissä liikekeskuksissa yli koko maan.

TAYDELLINEN PANKKILIIKE

Sähköosote: **KANSALLISPANKKI**

Katkeralla surulla ilmoitamme että säälimätön kuolema riisti pois rakkaan poikamme

ARVO ISAKIN

Hän oli syntynyt Lapualla Vaasan läänissä syyskuun 13 p. v. 1906 ja kuoli Revelstookin sairaalassa, B. C. kesäkuun 19 p. v. 1921. Häntä lähinnä läi sumaan isä ja äiti neljä veljeä ja yksi sisar, jonka täten tiedoksi annamme lähellä ja kaukana oleville sukulaisille ja tuttavillemme.

Ida ja John Mäki
Bowie, B. C., Can.

Täten ilmotan että tuttavani

Herman Rintamäki

kuoli Water Townshipissä, farmilla, sairastettuaan keukotautia, joka lopulta murti hautaan. Hän oli syntynyt Kauhavalla, Vaasan läänissä ja noin 41 v. vanha.

Mikäli allekirjoittanut tietää ei vainajalla jäänyt läheisempiä sukulaisia Canadaan. Yhdysvaltain puolella hänellä pitäisi olla joitakin sisaren lapsia. Jos joku haluaa lähempiä tietoja voi kirjottaa:

Arthur Helen,
Box 232, Copper Cliff, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

hyviä lypsylehmiä. Kysykää:

DAVID KORHONEN

Phone McIntyre 73 Intola, Ont.

KIITOS

Azildan ja Nickeltonin tovereille ja kaikille läsnäolleille, jotka yllätitte meitä uudessa kotissamme kesäk. 26 p. ja myöskin kiitos sisältörikkaasta tarjoilustanne ja lahjoista jotka tullessanne toitte.

Toveruudella

Mary ja Frank Lehti
Azilda, Ont.

Herman Mäki

Asuva Copper Cliffissä, ole hyvä ja kirjoita meille ensi tilassa.

HAWK LAKE LUMBER CO. Ltd.
Monteith, Ont.

Torstai aamuna

Säilyke kirsikoita (Cherries)

$1.20 Basketti

«TAYLORS» RUOKATAVARA-KAUPPA

TILATKAA VAPAUS!

Tilatkaa Vapaus, Toveri, Toveritar, Eteenpäin, Työmies ja Punikki! Tilatkaa ainoastaan selviä luokkataistelun kannalla olevia lehtiä!

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Canadan Suomal. Järjestön sihteerin osote on: — A. T. Hill, 177 Bellefair Ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Copper Cliffin suomalaisen osaston osote on Box 282 Copper Cliff, Ont.

C. S. Järj. osasto «Myrskyn» kokoukukset pidetään jokaisen kuukauden 2 sunnuntai klo 2 ip. «Kaleva» kouluhuoneella. Kirjeenvaihto-osote: Osasto «Myrsky» Sointula, B. C.

Creighton Minen s.s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai klo 7 ill. Kirjevaihto osote: Box 92, Creighton Mine, Ont.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka kuukauden 3 sunnuntai klo 1 ip., kirjeenvaihto-osote: s.s. osasto Box 31, Coleman, Alta.

Coteaun Hillin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 3 sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote: W. J. Tammi, Sawer, Saks.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote 211 Robertson St.

Fort Francen s.s. osaston kokoukset joka toinen tiistai klo 8 ip. osaston haalilla ja huvitoimikunnan kokoukset joka tiistai. Lainakirjasto on auki joka kokous y.m. tilaisuudessa. Osaston haali on 500 3rd St. Kirjeenvaihto-osote Box 666 Fort Frances, Ont.

Finlandin s.s. osaston työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvaihto-osote: s.s. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Keski Ontarion Aluetoimikunnan sihteerin osote: Henry Ellmen, Box 282, Copper Cliff, Ont.

Kivikosken S. S. Osaston kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 2 päivällä, koululla. Osote S. S. Osasot, Kivikoski, Via Port Arthur, Ont.

Lake Coteaun s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 1 ip. Kirjeenvaihto-osote, Box 28, Dumblane, Sask.

Long Laken osaston kirjeenvaihtajan osote on: Anna Purola, Rehault, Box 69, Sudbury, Ont.

Lapin s.s. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjeenvaihto-osote: K. Kuusisto, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

Mondin s.s. osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 8 ill. Osote: Ss. osasto, Box 40, Mond, Ont.

Nolalun s.s. osaston kuukausi kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote: S.s. osasto, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai kuukaudessa. Kirjeenvaihto-osote: S.s. osasto, Box 15, Nipigon, Ont.

Port Arthurin s.s. osasto No. 2 työkokoukset ovat joka kuun 2 ja 4 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote: 314 Bay St., Port Arthur, Ont.

Quibellin s.s. osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuun toinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote: S.s. osasto, Quibell, Ont.

Sault Ste Marien s.s. sosletyn työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, saion omalla talolla, alkaen klo 8.30 ill. 121 Huron St.

Sointulan s.s. osaston osote Sontula, B. C.

St. Catherinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kuukaudessa. Kirjeenvaihto-osote: Box 198, St. Catherines, Ont.

Sudburyn s.s. osaston kokoukset pidetään Liberty-haalilla jokaisen kuukauden kolmas torstai. Johtokunnankokoukset jokaisen kuukauden ensimäinen torstai. — Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote: Box 303.

Solqua, s.s. osasto Bowie, B. C.

Schreiberin s.s. osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai klo 2 ip. Osote: Box 191, Schreiber, Ont.

THORHILDEN S. S. Osaston viralliset kokoukset pidetään jokaisen kuukauden kolmas sunnuntai kello 2 i.p. edellisessä kokouksessa määrätyssä paikassa. Kirjeenvaihto osote on Mrs J. W. Pasanen, Box 30, Thorhild, Alta.

Timminsin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote: S.s. osasto, Box 147, Timmins, Ont.

Toronton s.s. osaston osote on: 214 Adelaide St. W., Toronto, Ont.

Tarmolan s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote on: E. W. Smolander Jumbo Gardens, Port Arthur, Ont.

Vancouverin, B. C. Suomalaisen OBU:n osaston kokoukset pidetään joka 2 ja 4 keskiv. kuussa Finnish Societyn talolla, 2605 Pender St. E. alkaen klo 8 ill. Kirjurin osote: H. Roos, 3536 Turner St., Vancouver, B. C.

Worthingtonin s.s. osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toisena ja neljäntenä sunnuntaina klo 2 ip. Postiosote: Box 31.

Yhdysvaltain s.s. järjestön keskustoimiston ja kielenkääntäjäviraston, sekä s.s. järjestön näytelmäliiton osotteet ovat: Finnish Socialist Federation, 220 So. Ashland Blvd., Chicago, Ill. — Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset ovat tehtävä yllämainitulla osotteella.

White Laken s.s. osasto pitää kokouksensa joka ensimäinen sunnuntai kuussa klo 1 ip. P. O. osote Carlin, B. C.

Websters Cornersin s.s. osaston kuukausi kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Lähin rautatie asema on Haney C. P. R. varrella. Kirjeenvaihto-osote on: Wilho Katainen, Websters Corners B. C.

THE STERLING BANK OF CANADA

SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI

Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille. Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.

Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.

T. A. GALE, johtaja

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE

A. ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA

27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY)

NATIONAL LUNCH

14 Durham Street SUDBURY, ONT.
VIIHTYISÄ NYKYAJAN KANSAN RUOKALA. TARJOILLAAN TÄYSIN RAVITSEVIA ANNOKSIA.
HUONEITA MYÖS SAATAVANA. MIKE VALKEAPÄÄ

LEIPOMO

Meillä on puhdas ja siisti leipomo, käykää katsomassa. Me valmistamme mustaa leipää, kovaa leipää, kaikenlaista valkeata leipää ja myös korppuja.

Lähetämme myös ulos muualle expressissä tai kuinka kukin itse haluaa.

Nicholas Perkovich
Box 66, Worthington, Ont.

BEACH ST. GARAGE

Hyvä palvelus

GRAY DORT AUTOJA

LATOUR & GERMA

SELKÄRANGAN ASETTAJA

Dr. Jas. Newburn
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
153 Larch St. Sudbury, Ont.

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita,

Erikoinen huomio annetaan Suomalaisille

DR. A. B. WEST

SELKÄRANKATOHTORI

Tarkastetaan X-sähkösäde koneella.
217 Gloucester St., Soo, Ont
Phone 1306

Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

A. FOURNIER,

LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY,

WATERMANNIN FOUNTAIN Kyniä

Meillä on nyt varastossamme hyvä varasto

WATERMANNIN FOUNTAIN Kyniä

WATERMANNIN KYNIA

pidetään parhaina mailmassa.

HINNAT OVAT

$2.75, $4.50, $6.00 ja $8.

Postissa lähetettäessä registeerattuna otamme 25 senttiä lähetyskulujen peittämistä varten.

Lähetämme kyniä mihin tahansa Canadassa.

VAPAUS

Cobaltin Raatajat

Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

COPPER CLFF' IN F. S. SOC.

TOIMEEN PANEE

Kenttäjuhlat

Heinäkuun 10 p.

alkaen kello 10 a.p. Pikku järven rannalla. Ohjelmaa tulee olemaan runsaasti. M.m. kappale «Trämppejä», kirj. A. Hautamäki. Urheilua, uintia, runoja, lauluja, kertomuksia, satuja y.m., y.m.

Ravintola tulee olemaan mitä parhain. Terve tuloa läheltä ja kaukaa. Huom! Kentälle pääsy kaikille vapaa!